

ORDU

Turizm Tanıtım ve Geliştirme Yol Haritası

Kasım 2024

TGA
TÜRKİYE TURİZM
TANITIM VE GELİŞTİRME
AJANSI

ORDU

Turizm Tanıtım ve Geliştirme Yol Haritası

08 KASIM 2024

Katkıda Bulunanlar:

Prof. Dr. Bilgehan Gülcan
Doç. Dr. Halil Burak Sakal
Doç. Dr. Üzeyir Kement
Dr. Öğr. Üyesi Faruk Yüksel

Sosyal ve Stratejik Çalışmalar Uygulama ve Araştırma Merkezi Katkılarıyla Hazırlanmıştır.

Kapadokya Üniversitesi

50420 Mustafapařa, Ürgüp, Nevřehir

İÇERİK

1.	GİRİŞ	1
2.	Küresel Turizmin Analizi ve Hedefler	2
3.	Türkiye Turizminin Analizi ve Ulusal Hedefler	2
4.	Ordu Turizm Analizi	3
4.1.	İlin Ziyaretçi Analizi ve Hedefi	3
4.2.	İlin Turizm Gelir Analizi ve Hedefi	4
4.3.	İlin Konaklama Analizi ve Hedefi	4
4.4.	İlin Mevsimsellik Durum Analizi	5
4.5.	İlin Turizm Türleri Analizi	6
5.	Destinasyon Risk Analizi	7
6.	Rekabet Analizi ve Rekabet Gücünü Artırma	8
7.	Sürdürülebilir Turizm Uygulamalarını Geliştirme	9
8.	Gastronomi Kaynaklarını Etkin Kullanma	9
9.	Dijitalleşme ve Akıllı Turizm Uygulamalarını Etkili Kullanma	10
10.	Tematik Rotalar Geliştirme	11
11.	Kent Peyzajını Düzenleme ve Rekreatif Alanları Artırma	12
12.	Deneyimsel Turizm Uygulamalarını Artırma	13
13.	Nitelikli Hediyelik Eşya Envanterini Geliştirme	14
14.	Yeşilce Köyünü UNWTO “En İyi Turizm Köyü” Kapsamında Hazırlama	14
15.	Yoroz Kent Ormanı’nı Macera Turizmi İçin Merkez Hâline Getirme	14
16.	Şehir Turizmini Geliştirmek İçin Amfibi Tur Otobüsleriyle Şehir Turu Planlama	15
17.	Fındık Temalı Marka Bir Etkinlik Yaratma	15
18.	Mavi Bayraklı Plajların Sayısını ve Rehabilitasyonunu Artırma	16
19.	Kent Kimliğine Uygun Bir Marka Gece Eğlencesi Oluşturma	16
20.	Ticaret Odası Kapsamında MICE Bürosu Kurma	17
21.	Ordu Dışında Yurt İçi ve Yurt Dışında Yaşayan Ordululardan Tanıtımda Etkin Yararlanma	17
22.	Kurul Kalesi’ndeki Kazı Alanlarını Turizmde Etkin Değerlendirme	18
23.	Tanıtımda Oksijeni Daha Yoğun Kullanma	18
24.	Yason Burnu Hikâyesi Konulu Paket Tur Hazırlama	18
25.	Ordu Merkezde Kurvaziyer Gemilerinin Yanaşabileceği Liman Düzenlemelerini Yapma	19
26.	Etkili Bir Turizm Yönetimi Oluşturma ve Tanıtımda Bütünselik Yaklaşımı Benimseme	19

1. GİRİŞ

Ordu'nun tarihi, MÖ 7. yüzyıla kadar uzanır ve bölgede pek çok medeniyetin izleri görülür. İlk olarak Miletli koloniler tarafından kurulan kent, ardından Pontus Krallığı, Romalılar ve Doğu Romalılar dönemlerinde önemli bir yerleşim merkezi olmuştur. Ordu, doğa turizmi, kültürel turizm ve gastronomi turizmi ile öne çıkmaktadır. Perşembe Yaylası, Çambaşı Yaylası, Yoroç Kent Ormanı ve Ulugöl Tabiat Parkı gibi doğal alanlar ise trekking, kampçılık ve doğa yürüyüşleri için öne çıkan cazibe merkezleridir. Aynı zamanda Perşembe ilçesi bir Cittaslow üyesidir. Şehir, fındık üretimi ile dünyaca ünlüdür ve fındıkla yapılan tatlılar ve ürünler Ordu mutfağının önemli bir parçasını oluşturmaktadır. Karadeniz'in en güzel doğal oluşumlarından biri olan Yason Burnu ve tarihî Yason Kilisesi de Ordu'nun önemli değerleri arasındadır. Kentte doğa turizmi, spor turizmi, gastronomi turizmi, kış turizmi ve ekoturizm gibi çeşitli turizm türlerinde gelişme alanı bulunmaktadır. Fındık, Ordu balı, Yason Burnu ve Boztepe şehrin simgeleri durumundadır.

Ordu Turizm Tanıtım ve Geliştirme Yol Haritası, ilin doğal ve kültürel kaynak potansiyeli başta olmak üzere, diğer kaynaklarını da hesaba katarak, öncelikle kültür turizmi olmak üzere doğa turizmi, spor turizmi, gastronomi turizmi, kış turizmi ve ekoturizm gibi turizm türlerinde Türkiye turizmde marka değeri yaratma potansiyeli olan Ordu'ya yönelik özet biçimde ve odaklı bir yaklaşımla hazırlanmıştır. Yol Haritası, Covid-19 salgını sürecinde ortaya çıkan, yeni turizm eğilimleri dikkate alınarak güncellenen Türkiye Turizm Ana Planı kapsamında ortaya konan amaç ve hedeflerle uyumlu biçimde hazırlanmış ve Ordu'nun turizmde kısa ve orta vadede hızlı sonuç alınabilecek öncelikli başlıkları ortaya koymayı amaç edinmiştir.

Ordu; 2024 yılında yaklaşık 17 bin yabancı, 346 bin yerli olmak üzere yaklaşık toplam 363 bin turisti konaklama tesislerinde ağırlamıştır. Bu faaliyetle elde edilen gelir ise yabancı turist için yaklaşık 2,7 milyon ABD doları, yerli turist için 65,7 milyon ABD doları olmak üzere yaklaşık toplam 68,4 milyon ABD dolarıdır. Aynı yılda ortalama geceleme 1,55 gün olarak gerçekleşirken, ortalama tesis doluluk oranı ise yüzde 30 olarak hesaplanmıştır. Söz konusu veriler, ilin potansiyeli göz önüne alındığında Ordu'nun Türkiye turizmde katkısının daha fazla artırılabilceğini göstermektedir.

Ordu Turizm Tanıtım ve Geliştirme Yol Haritası kapsamında ilin tesise geliste 2029 yılı turist sayısı hedefi, yabancı turist için yaklaşık 27 bin kişi ve yerli turist için 485 bin kişi olmak üzere toplamda yaklaşık 512 bin kişi; turizm geliri hedefi ise yabancı turist için yaklaşık 5 milyon ABD doları ve yerli turist için 110 milyon ABD doları olmak üzere toplamda yaklaşık 115 milyon ABD doları olarak tespit edilmiştir. Bu hedeflere ulaşabilmesine destek olacak ve kısa ve orta vadede sonuçlanabilecek eylem önerileri, *Ordu Turizm Tanıtım ve Geliştirme Yol Haritası*'nda ortaya konmuştur.

Bir destinasyonun turistik cazibesini koruyarak turizm gelirlerini sürdürebilmesi ve artırabilmesi, turizm kaynakları ve bu kaynakları turizm ürünü olarak sunmadaki gücüne bağlıdır. Günümüzde turizmdeki rekabet gücü gelen ziyaretçi sayısı, gelir, yatak kapasitesi, lüks otellerin sayısı gibi nicel veriler yanında yerine konamayacak doğal, beşerî ve kültürel kaynakların sürdürülebilir yönetimi ve risklere karşı dayanıklılığı ile ölçülmektedir. Buradan hareketle, *Ordu Turizm Tanıtım ve Geliştirme Yol Haritası*, sürdürülebilirlik ve dayanıklılık kavramları ilke ve yaklaşımı ile hazırlanmıştır.

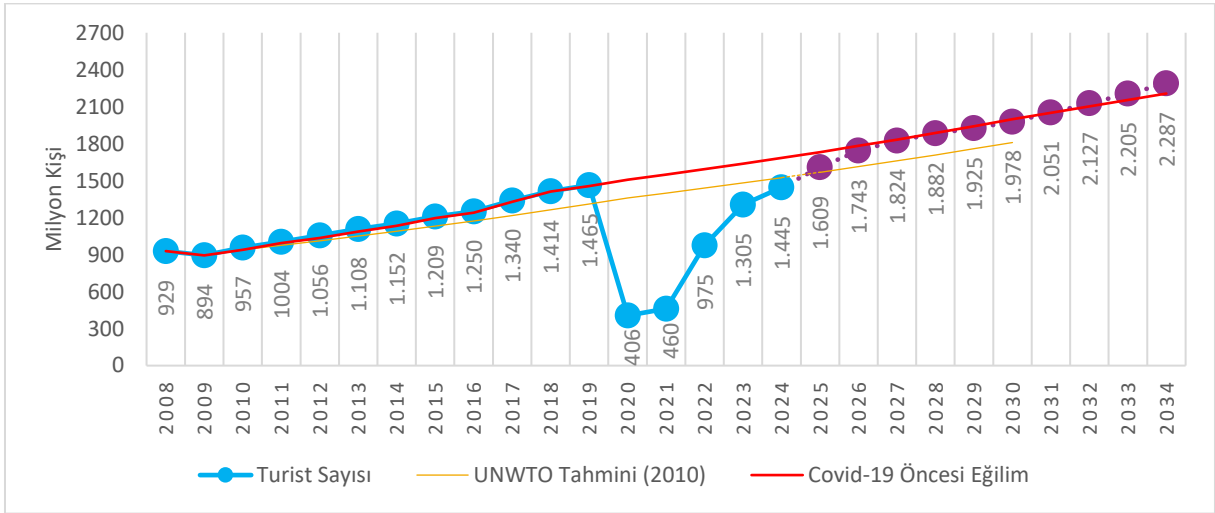
Yol Haritası hazırlık sürecinde Ordu İl Tanıtım ve Geliştirme Kurulu paydaşları ile 16.10.2024 tarihinde çevrim içi arama konferansı gerçekleştirilmiş ve ile özel, öncelikli geliştirme başlıkları ortaya çıkarılmıştır. Ayrıca İl Kültür ve Turizm Müdürlüğünce dağıtımı yapılan ve önceden hazırlanmış İl Politika Tespit Formu ve İl Risk Analiz Anketi olmak üzere iki adet anket formu da il paydaşlarına elektronik ortamda iletilmiş ve sonuçları analiz edilerek metne eklenmiştir. Bu

kapsamda *Ordu Turizm Tanıtım ve Geliştirme Yol Haritası*, ilin destinasyon yönetim sorumluluğunu üstlenen Ordu İl Tanıtım ve Geliştirme Kurulu için sürdürülebilir, rekabetçi ve gelir etkisi yüksek turizm gelişimini destekleyen başlıklarla kısa vadeli bir eylem rehberi niteliğindedir.

2. Küresel Turizmin Analizi ve Hedefler

2019 yılında dünya genelindeki turist sayısı, 1,47 milyar kişi ve 1,49 trilyon ABD doları ile rekor düzeye ulaşmıştır. Ancak 2020-2021 yıllarında yaşanan Covid-19 salgını, turizm faaliyetlerini dünya çapında durma noktasına getirmiştir. Salgın sonrası dönemde küresel turizm hacminin 2019 yılı seviyelerine dönmesinin ancak 2025 yılı içerisinde gerçekleşmesi beklenmektedir (Şekil 2.1.).

Ocak 2025 tarihli uluslararası istatistikler 2024 yılında uluslararası turizm faaliyetlerine toplam 1 milyar 445 milyon kişinin katıldığını, aynı yıldaki uluslararası turizm gelirlerinin ise 1 trilyon 610 milyar ABD dolarına ulaştığını göstermektedir. Buna göre, 2024 yılında uluslararası turist sayısında bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 11 artış gerçekleşirken, Avrupa kıtasının uluslararası turizmdeki toplam pazar payı yüzde 51,72; Türkiye'nin uluslararası turist sayısından aldığı pay yüzde 4,31 ve uluslararası turizm gelirinden aldığı pay ise yüzde 3,76 olarak gerçekleşmiştir.

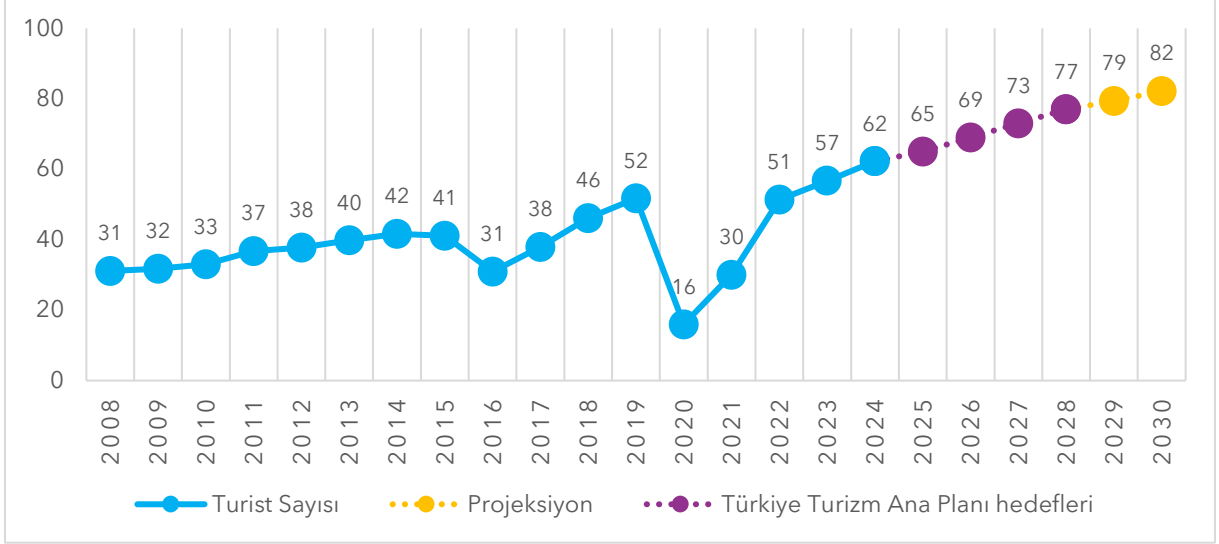
Şekil 2.1. Küresel turist sayıları (milyon kişi): gerçekleştirmeler ve tahminler

Kaynak: UN Tourism Ocak 2025; T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı. Tahminler 2025 yılından başlamakta olup tahminler yapılırken UN Tourism verileri, Avrupa Seyahat Komisyonu öngörülleri ve uluslararası kuruluşların dünya ekonomisine yönelik büyüme beklentileri esas alınmıştır. 2028-2034 dönemi için Kapadokya Üniversitesi tarafından yapılan tahminler kullanılmıştır.

3. Türkiye Turizminin Analizi ve Ulusal Hedefler

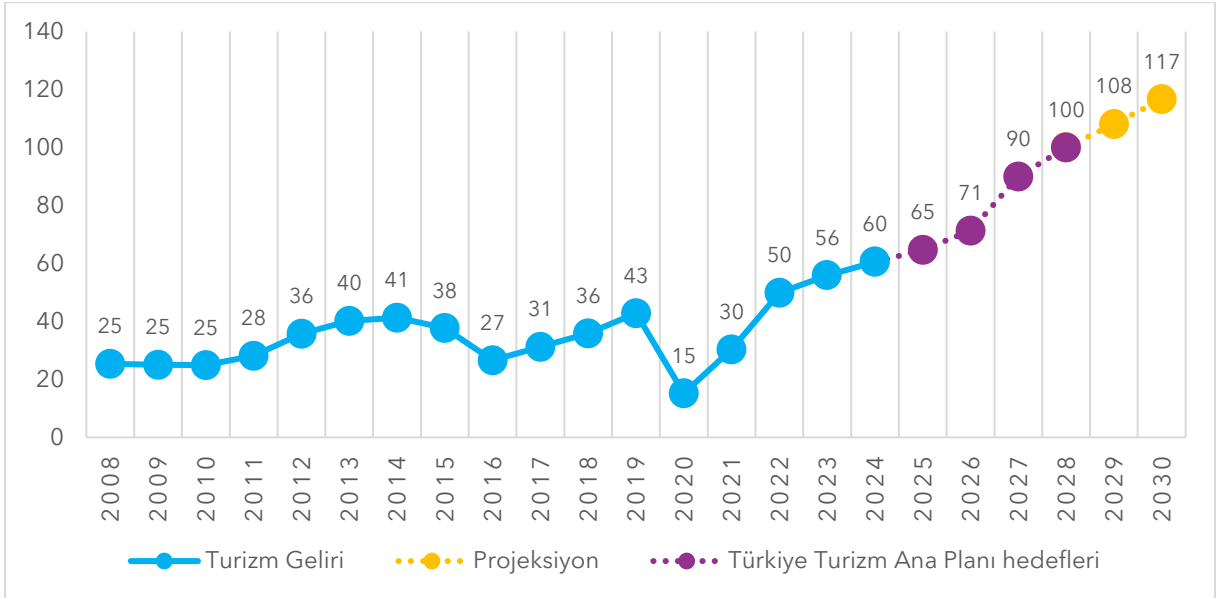
Önemli bir küresel turizm ülkesi olan Türkiye'de, turizm sektörünün gayri safi yurt içi hasılasına doğrudan ve dolaylı katkısı, uzun yıllar ortalamasına göre yaklaşık yüzde 11 seviyesindedir. Covid-19 salgını sonrası TGA tarafından yapılan etkili tanıtım, Güvenli Turizm Sertifika uygulaması ve Türkiye Sürdürülebilir Turizm Programı gibi yaratıcı politikalarla fark yaratan Türk turizmi, "V" çıkışı yakalayarak hızla toparlanmış ve 2023 yılı itibarıyla rekor düzeydeki rakamlara ulaşmıştır. 2023 yılında Türkiye; yaklaşık toplam 57 milyon turisti sayısına ve 54 milyar ABD doları gelire ulaşmıştır (Şekil 3.1. ve Şekil 3.2.).

Uyguladığı turizm stratejisi ve yenilikçi politikalar ile yakaladığı büyüme ivmesini devam ettirmeyi amaçlayan Türkiye, 2028 yılında toplam 77 milyon turisti ağırlamayı ve turizmden toplam 100 milyar ABD doları gelir elde etmeyi hedeflemektedir.

Şekil 3.1. Türkiye'nin yıllık ziyaretçi sayıları (milyon kişi): gerçekleştirmeler ve hedefler

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kapadokya Üniversitesi. Hedefler 2025 yılından başlamaktadır.

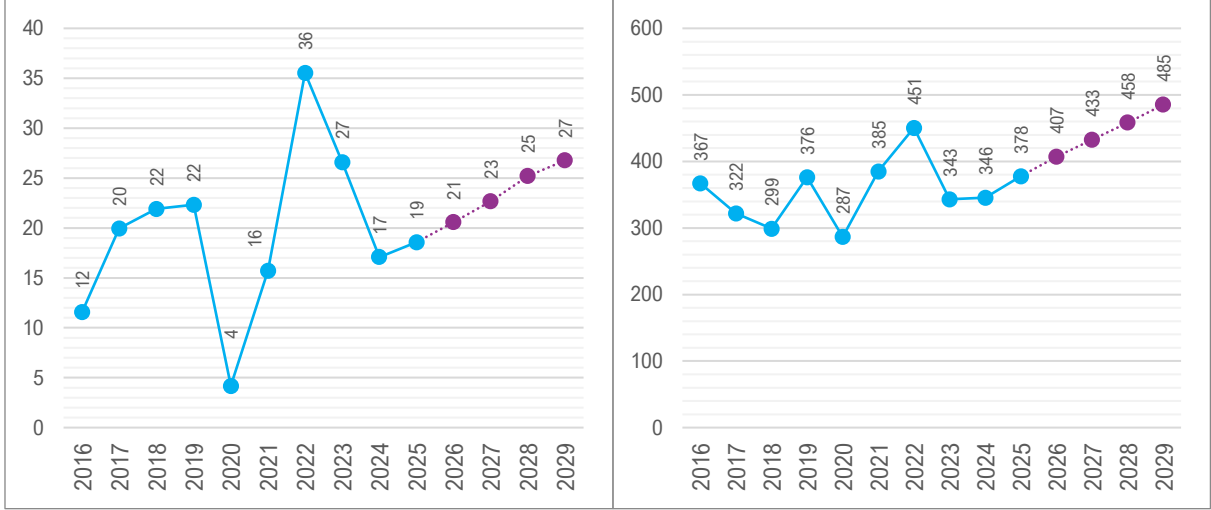
Şekil 3.2. Türkiye'nin turizm geliri (milyar ABD doları): gerçekleştirmeler ve hedefler

Kaynak: TÜİK, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kapadokya Üniversitesi. Hedefler 2025 yılından başlamaktadır.

4. Ordu Turizm Analizi

4.1. İlin Ziyaretçi Analizi ve Hedefi

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı konaklama istatistiklerine göre 2024 yılında Ordu; yaklaşık 17 bin yabancı, 346 bin yerli olmak üzere yaklaşık toplam 363 bin turisti konaklama tesislerinde ağırlamıştır. Aynı yılda ortalama geceleme 1,55 gün olarak gerçekleşirken, ortalama tesis doluluk oranı ise yüzde 30 olarak hesaplanmıştır. İlin 2029 yılı hedefi, yabancı turist için yaklaşık 27 bin kişi ve yerli turist için yaklaşık 485 bin kişi olmak üzere toplamda yaklaşık 512 bin kişi olarak hesaplanmıştır (Şekil 4.1.1.).

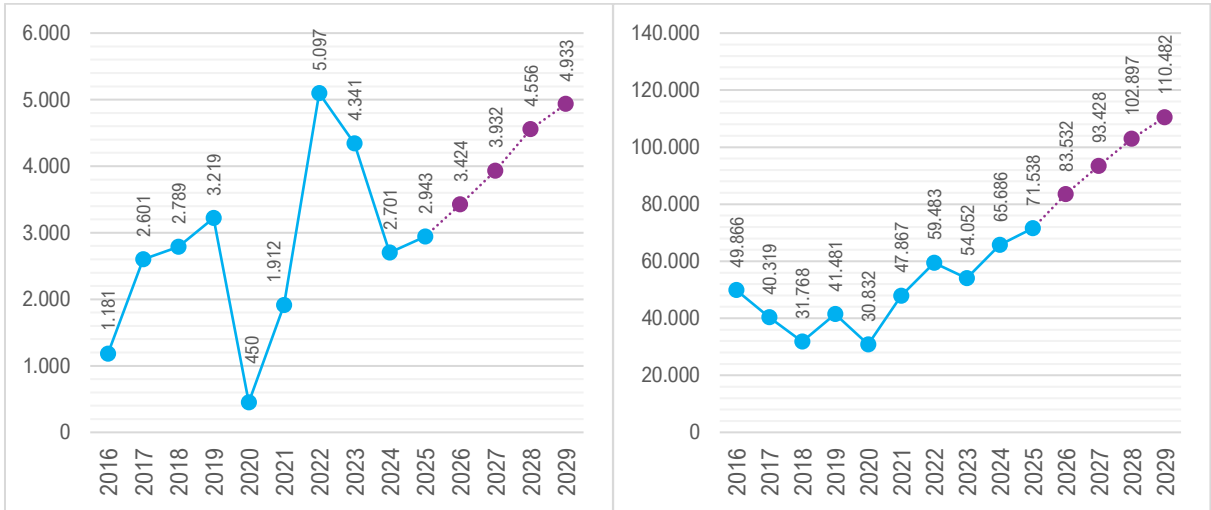

Şekil 4.1.1. Ordu'nun ağırladığı yabancı (sol) ve yerli (sağ) turist sayısı ve tahminler (bin kişi)
Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı.

4.2. İlin Turizm Gelir Analizi ve Hedefi

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanan turizm istatistikleri temel alınarak yapılan hesaplamalar, Ordu'nun 2024 yılında yabancı turistlerden yaklaşık 2,7 milyon ABD doları, yerli turistlerden yaklaşık 65,7 milyon ABD doları gelir elde ederek turizmden bir yıl içinde yaklaşık olarak toplam 68,4 milyon ABD doları gelir elde ettiğini göstermektedir (Şekil 4.2.1.).

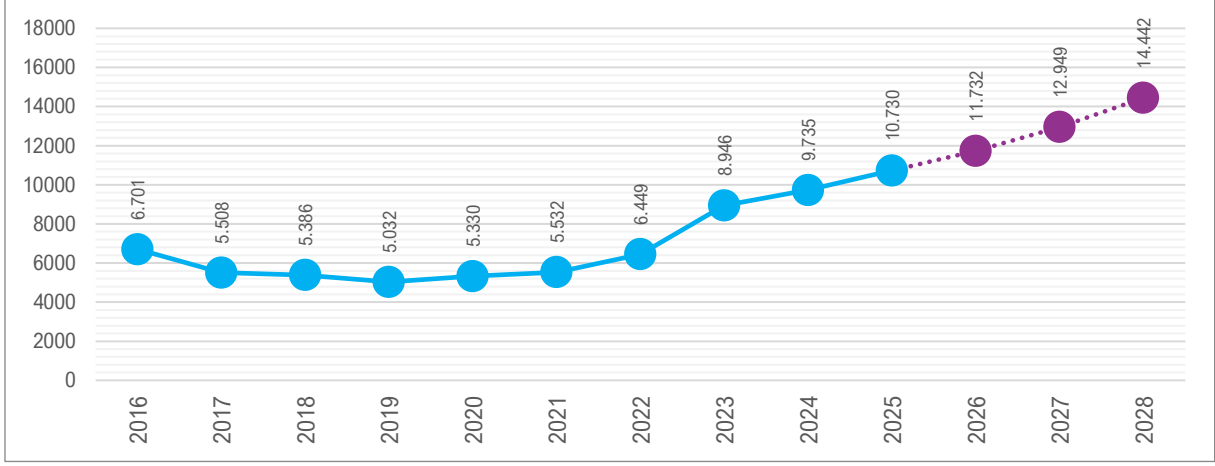
Turizm gelirlerinde Ordu, 2029 yılı itibarıyla yabancı turistlerden yaklaşık 5 milyon ABD doları, yerli turistlerden ise 110 milyon ABD doları olmak üzere toplamda yaklaşık 115 milyon ABD doları gelir elde etme potansiyeline sahiptir.

Şekil 4.2.1. Ordu'nun yabancı (sol) ve yerli (sağ) turistlerden turizm geliri ve tahminler (bin ABD doları)
Kaynak: TÜİK, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kapadokya Üniversitesi.

4.3. İlin Konaklama Analizi ve Hedefi

Ordu'da 2023 yılı itibarıyla toplam 118 adet konaklama tesisi bulunmaktadır. Konaklama tesislerinin toplam yatak kapasitesi ise 9.735'tir. Tesis doluluk oranı yüzde 30 ve ortalama geceleme 1,55'tir. İlin mevcut istatistikleri incelendiğinde, mevcut ivmenin devam etmesi koşuluyla 2028 yılında yatak kapasitesinde yaklaşık yüzde 48'lik bir artış göstereceği öngörülmektedir (Şekil 4.3.1.).

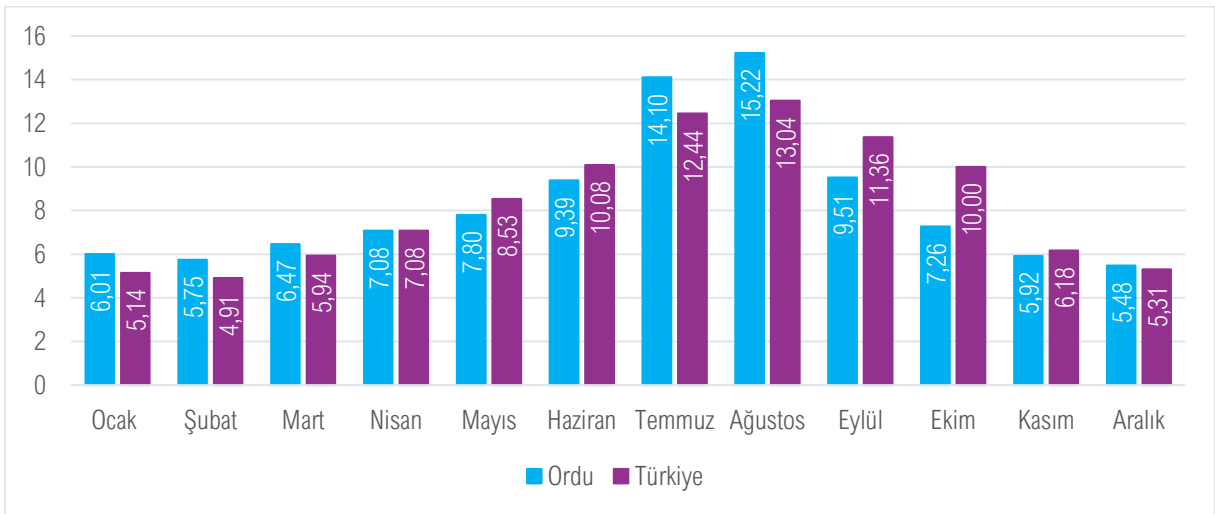

Şekil 4.3.1. Ordu'nun yatak kapasitesi ve tahminler

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı.

4.4. İlin Mevsimsellik Durum Analizi

Turizmin 12 aya yayılma hedefi, turizm arz kaynaklarının etkin kullanımı ve etkili tanıtım çabalarıyla doğrudan ilişkilidir. Bu hedef, Türkiye Turizmi Ana Planı'nda üzerinde önemle durulan bir başlıktır. Türkiye turizmi ile Ordu turizminin mevsimsellik analizi Şekil 4.4.1.'de karşılaştırmalı olarak görülmektedir. Buradan, Türkiye ile Ordu'nun mevsimsellik dağılımında farklılıklar olduğu anlaşılmaktadır. Diğer taraftan Ocak, Şubat, Mart, Temmuz, Ağustos ve Aralık aylarında Ordu'daki tesise gelişlerin Türkiye ortalamasının üstünde seyrettiği dikkati çekmektedir. Diğer aylarda Ordu'daki tesise gelişler Türkiye ortalamasının altındadır. Ordu'nun bazı aylarda Türkiye ortalamasının altında olmasının ildeki mevsim şartlarına ve mevcut turizm türlerine bağlı olduğu düşünülmektedir. Ordu ve Türkiye genelindeki mevsimsel turizm trendlerinin, turizm sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin ve turizm planlamacılarının pazarlama stratejilerini ve işletme planlarını belirlediği düşünüldüğünde, destinasyonların mevsimsel faktörleri dikkate almaları önem arz etmektedir. Dolayısıyla ildeki turizm hareketliliğinin ve buna bağlı oluşacak talebin yıl içine dengeli yayılması için ildeki turizm türlerinin çeşitlendirilmesi ve bazı turizm türü başlıklarındaki etkililiğin artırılması gerekmektedir.

Şekil 4.4.1. Türkiye ve Ordu karşılaştırmalı mevsimsellik durumu

Not: Veriler, destinasyondaki yıllık toplam konaklama sayısının yüzdesel dağılımı olarak verilmiştir. Hesaplama yapılırken normal eğilim dışında değerlendirilen salgın dönemi çıkarılmış; 2017, 2018, 2019, 2022, 2023 ve 2024 yıllarına ait yerli ve yabancı turistlerin toplam tesise geliş verileri esas alınmıştır.

Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı.

4.5. İlin Turizm Türleri Analizi

Ordu, yeşili ve mavisiyle Karadeniz Bölgesi'nde konumlanmış, birçok turistik cazibesiyle ön plana çıkan bir destinasyondur. Ordu'da ekoturizm, deniz turizmi, kültür turizmi, kış turizmi, termal turizm gibi birçok turizm türünü görebilmek mümkündür. Destinasyonda dört mevsimin farklı güzelliklerini yaşayabilecek birbirine alternatif olan turistik ürünlerden bahsedilmesi mümkündür.

Ordu'da turizm faaliyetlerinde en belirgin olarak ekoturizm aktivitelerinden bahsedilebilir. Boztepe, Yoroç Kent Ormanı, Yason Burnu, Hoynat Adası gibi turistik cazibe merkezleri hem şehirde turizm hareketliliğine fayda sağlarken hem de ekoturizm alanlarına örnektir. Ayrıca Çamaş Kanyonu, Küpkaya Kanyonu, birçok şelalesi, dereleri, yaylaları, ormanlık arazileri gibi birçok doğal kaynakları ile ekoturizm faaliyetlerine oldukça elverişli bir destinasyondur. Mevcut ekoturizm kaynaklarının yerel ve ulusal nitelikte turlara sunulabilmesi için rotaların belirlenmesi gerekmektedir. Ordu destinasyonu toplam 19 ilçeye sahiptir. Her bir ilçe kendi özelinde birçok doğal kaynağa sahiptir. Dolayısıyla Ordu'nun ekoturizm kapsamında geliştirilebilmesi için alternatifli tur rotalarının belirlenmesi gerekmektedir.

Ordu'nun Fatsa ilçesinde bulunan termal kaynak, Ordu'da termal turizm faaliyetleri için bir cazibe merkezi durumundadır. Sarmaşık Kaplıcası olarak da bilinen, Fatsa ilçesine 10 kilometre uzaklıktadır. Termal merkezin bulunduğu noktada Fatsa Termal & Spa Otel bulunmaktadır. Otel 100 kişilik restoran, kafe, üç adet termal havuz, masaj odaları, hamam, sauna, buhar odası ve spa merkezi gibi özelliklere sahiptir. Bu bakımdan termal turizm için Ordu'da mevcutta gerekli altyapı vardır. Ordu, ayrıca sağlık turizmi kapsamında hastanelerinde gerekli hizmeti vermekte olup, bu kapsamda gelişim sağlamaya devam etmektedir.

Ordu, kış turizmi hareketliliği için Çambaşı Kayak Merkezi'ne ev sahipliği yapmaktadır. Ordu'nun Kabadüz ilçesi sınırlarında olan Çambaşı Kayak Merkezi Ordu Merkez'e 54 kilometre uzaklıkta olup, 2017 yılında hizmete girmiştir. Ayrıca ulaşım noktasında gerekli altyapı çalışmaları devam etmektedir. Çambaşı Kayak Merkezi'nin bulunduğu nokta aynı zamanda Çambaşı Yaylası'na da ev sahipliği yapmaktadır. Yaz dönemlerinde yayla turizmi, kış mevsiminde ise kış turizmi hareketliliği bu bölgede yaşanmaktadır. Ordu'nun ayrıca iç kesimlerde bulunan Akkuş, Mesudiye gibi ilçeleri de yoğun kar alan destinasyonlardır. Bu destinasyonlarda da kış turizmi faaliyetleri gerçekleştirilebilir. Bunun için destinasyonlardaki kar kalitesinin incelenmesi ve uygun bir noktada kayak merkezlerinin kurulması bölgenin kış turizmi hareketliliği için doğru bir adım olacaktır.

Ordu Merkez (Altınordu), Ünye, Fatsa, Gülyalı ve Perşembe, kıyı şeridinde deniz turizmiyle ilişkilendirilebilecek noktalardır. Ordu, yaz mevsimlerinde plajlarıyla deniz-kum-güneş üçlüsüne hizmet edebilecek nitelikte alt ve üstyapıya sahip bir destinasyondur. Ordu'da deniz turizminin yaygın olmamasının altında yaz mevsiminin Akdeniz sahillerine nazaran kısa geçmesi ve kentte bulutlu havanın fazla olması yatmaktadır. Ancak buna rağmen denize kıyısı olan ve şehir merkezi ve kıyıda olan ilçelerde denize girebilecek birçok noktanın olduğu söylenebilir. Çaka Beyaz Kum Plajı, Perşembe ve Efirli'de bulunan plajlar buna örnektir.

Ordu, bahsi geçen turizm aktivitelerinin yanı sıra agroturizm, tarih turizmi, kültür turizmi gibi birçok turizm türüne sahip bir destinasyondur. Ot türleri ve balık ürünleriyle aynı zamanda gastronomi turizmi bağlamında da ön plandadır. Önemli olan destinasyonun turizm türlerinde ön plana çıkabileceği turistik ürünlerin planlı ve sistematik şekilde sunumudur. Paket turların düzenlenmesi buna bir örnektir. Diğer yandan her turizm türü, birbirine entegre edilmiş şekilde zenginleştirilmiş bir paket olarak sunulabilir. Ordu, turizm türlerinin bir arada kullanımı için oldukça elverişli bir yapıya sahiptir.

5. Destinasyon Risk Analizi

	Olasılık					Şiddet					Skor
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	
Küresel Riskler											
Ukrayna-Rusya Savaşının Uzaması			X					X			9
Avrupa Enerji Krizi			X					X			9
Çin-Tayvan Arası Soğuk Savaş'ın Sıcak Çatışmaya Dönme İhtimali			X						X		12
Kuzey Kore-Güney Kore Çekişmesi		X					X				4
Küresel Durgunluk				X					X		16
Yeni Bir Salgın Hastalık			X						X		12
Gıdaya Erişim Zorluğu/Kıtlık			X					X			9
İklim Değişikliği				X					X		16
Doğal Kaynak Krizleri (Su/Enerji Kaynakları)			X						X		12
Biyçeşitlilik Kaybı ve Ekosistem Çöküşü			X						X		12
Büyük Ölçekli Gönülsüz Göç				X					X		16
Yaygın Siber Suç ve Siber Güvensizlik			X						X		12
Yaşam Maliyeti Krizi				X					X		16
Ülkesel Riskler											
Doğal Afetler					X					X	25
Yeni Bir Salgın Hastalık		X						X			6
İklim Değişikliği ve Çevre Sorunları					X				X		20
Bölgesel Savaş ve Terör Riski					X				X		20
Uluslararası Ekonomik, Sosyal ve Politik Gündem				X					X		16
Siber Güvenlik Açıkları			X					X			9
Seyahat Güvenliği/Asayiş-Turiste Yönelik Tehdit			X					X			9
Enflasyon				X				X			12
Rakip Ülke Söylemi			X				X				6
Yerel Riskler											
Terör Riski	X					X					1
Sağlık (Hasta Tedavisi, Acil Müdahale)		X					X				4
Nitelikli Personel İstihdamı			X					X			9
Dolandırıcılık	X						X				2
Yerel Halkın Turizm Faaliyetlerine Uyum Sorunu			X					X			9
Aşırı Turizm Talebi		X					X				4
Çevre Kirliliği ve Temiz Su Kaynaklarının Azalması			X					X			9
Radikal Akımlar		X					X				4
Deprem Riski			X					X			9
Yapı Güvenirliği			X					X			9
Heyelan/Kaya Düşmesi/Çığ				X				X			12
Doğal Güzelliğin Yok Olması ve Çarpık Yapılaşma			X					X			9
Tek Pazara Bağımlılık		X						X			6
Kaçak Göçmenler		X					X				4
Güvensiz Şehir Algısı	X						X				2
Somut Kültürel Mirasın Tahribatı			X					X			9
Endemik Türlerin Yok Olma Tehlikesi			X					X			9
Katı Atık Bertaraf ve Su Arıtma Problemi		X						X			6
Sel/Taşkın/Su Baskını/Dolu/Fırtına				X				X			12
Yangın		X					X				4
Meteorolojik ve İklim Değişikliği Kaynaklı Afetler			X					X			9
Kuraklık Tehlikesi			X					X			9
Endüstriyel ve Teknolojik Kazalar		X					X				4

Risk Skoruması ve Risk Puanı Sonucu

		Şiddeti					RİSK SKORU	EYLEM
		Çok Ciddi 5	Ciddi 4	Orta 3	Hafif 2	Çok Hafif 1		
Olasılık	Çok Yüksek 5	Yüksek 25	Yüksek 20	Yüksek 15	Orta 10	Düşük 5	25, 20, 16, 15	KABUL EDİLEMEZ RİSK: Bu risklerle ilgili hemen çalışma yapılmalıdır.
	Yüksek 4	Yüksek 20	Yüksek 16	Orta 12	Orta 8	Düşük 4		
	Orta 3	Yüksek 15	Orta 12	Orta 9	Düşük 6	Düşük 3	12, 10, 9, 8	DİKKATE DEĞER RİSK: Bu risklere mümkün olduğu kadar çabuk müdahale edilmelidir.
	Düşük 2	Orta 10	Orta 8	Düşük 6	Düşük 4	Düşük 2		
	Çok Düşük 1	Düşük 5	Düşük 4	Düşük 3	Düşük 2	Düşük 1	6, 5, 4, 3, 2, 1	KABUL EDİLEBİLİR RİSK: Acil tedbir gerektirmeyebilir. Orta vadede çalışma yapılmalıdır.

6. Rekabet Analizi ve Rekabet Gücünü Artırma

Ordu'nun, konumu itibarıyla sahip olduğu doğal ve kültürel kaynaklarının aktif turizm sektörü bağlamında kullanılması noktasında Samsun, Giresun, Trabzon ve Sinop illeriyle rekabet analizinin yapılması faydalı olacaktır. Ordu, kendine has turistik değerler taşımasının yanı sıra bahsi geçen illerle benzer yönlerle sahiptir. Ordu ve rekabet analizine konu olan illerin en belirgin ortak özellikleri, denize kıyılarının olması ve ormanlarla kaplı, doğal kaynaklara sahip olmalarıdır. Bu kentlerin rekabet avantajı olarak özellikle yeşil alanlarını ortak paydada kullanması önerilmektedir. Karadeniz Bölgesi özelinde planlanan "Yeşil Yol" rotası bu illeri kapsamaktadır. Dolayısıyla bölgeye yönelik yapılacak olan kültür ve doğa turları kapsamında kapsayıcı rotaların belirlenmesi ve güçlü bir birlikle turizm hareketliliğinin oluşturulması gerekmektedir.

Ordu, ulaşım noktasında komşu illerle benzer nitelikte olup, özellikle hava yolu ulaşımında şehir merkezine çok yakın olması nedeniyle elverişli durumdadır. Ordu, yaylalar, menderesler, göller, kanyonlar ve şelaleler gibi doğal kaynaklar bakımından komşu illerle hem benzer hem de ayırt edici özelliklere sahiptir. Özellikle bünyesinde birçok şelale barındırmaktadır. Ayrıca Gökçöy'de bir tabiat parkına (Ulugöl) sahiptir. Diğer yandan tarihî değeri olan ve deniz kıyısında koy özelliğinde olan Yason Burnu gibi benzersiz doğal güzelliklere sahiptir. Perşembe-Fatsa arasında turistik değeri olabilecek nitelikte kıyı şeridinde ev sahipliği yapmaktadır. Tüm bu özellikler Ordu'yu diğer şehirlerden ayıran ve turizm hareketliliğinde avantaj sağlayan turistik özelliklerdir. Ordu'nun Fatsa'da ilçesinde bulunan termal kaynağı, şehri ve Karadeniz'i panoramik izleme olanağı sunan Boztepe ve Yoroç Kent Ormanı gibi turistik ürünler, diğer illere karşın şehre rekabet avantajı sağlayabilir. Ayrıca Ordu'nun Aybastı ilçesinde bulunan Perşembe Yaylası (menderesleriyle meşhur) coğrafi açıdan benzersiz yapısıyla özgünlük oluşturmaktadır. Ordu'da diğer illere nazaran rekabet avantajı yaratmada Sagra markası altında yıllardır yapılan çikolata üretimi kullanılabilir. Ordu'nun çikolatayla özdeşleşmesi sağlanabilir. Ordu, gastronomik özellikleri bakımından özellikle otlarıyla ön plana çıkabileceği gibi taflan ve kivi gibi üretimi yaygın olan ürünler, Ordu'da alternatif ve popüler özellikli bazı ürünlerin üretilmesinde kullanılabilir. Taflandan yerel kimlik oluşturabilecek bir içecek üretimi veya kividan ekşi üretimi gibi gasteronomik değeri olan, paketlenilebilir ve seri üretime elverişli ürünler hazırlanabilir. Ek olarak Ordu, rekabet analizine konu olan illerle birlikte "oksijen diyarı" olarak anılabilecek niteliktedir. Yaz mevsimlerinde deniz-kum-güneş üçlüsü bağlamında turizm hareketliliğinin sağlanmasında rekabet içinde olduğu illerle birlikte ortak hareket edilebilir ve charter uçuşların yapılabilmesi için girişimlerde bulunulabilir. Son olarak deniz turizminden daha fazla faydalanmak adına kurvaziyer turizmi için hem kıyı düzenlemesine yönelik çalışmalar hem de şehir içinde sosyal ve nitelikli alışveriş olanaklarını geliştirici çalışmalar yürütülmelidir.

Ordu, birçok turistik ürünü bünyesinde barındıran bir destinasyondur. Samsun, Trabzon, Giresun ve Sinop gibi komşu destinasyonlarla benzer turistik özelliklerinin yanı sıra kendine has değerlere de sahiptir. Paket turlarda, özellikle rekabet içinde olduğu bu destinasyonlarla ortak hareket hâlinde olması avantaj sağlarken Covid-19 sonrası artan bireysel turizm hareketliliğinden faydalanmak için kendi spesifik değerlerini ön plana çıkarmalıdır.

7. Sürdürülebilir Turizm Uygulamalarını Geliştirme

Ordu Turizm Tanıtım ve Geliştirme Yol Haritası'nda yer alan tüm başlıklar, sürdürülebilir turizm anlayışını kapsayan ilkeler ve uygulamalar ile uyumlu olacak şekilde hazırlanmıştır. Turizmde sürdürülebilirlik anlayışı ile yerel ekonomiye katkı sağlayarak yerel halkın refahını artırmak, kültürel ve sosyal çeşitliliğin devamlılığını sağlamak, turizmin hem çevre hem toplum üzerindeki olumsuz etkilerini en aza indirmek, doğal ve kültürel mirasın korunmasını sağlamak ve ziyaretçilerin yaşam kalitelerini artırmak amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda *Ordu Turizm Tanıtım ve Geliştirme Yol Haritası*'nda il turizminin gelişmesi için;

- a. Turizmin doğal çevre üzerindeki negatif etkilerini azaltmak ve faydasını artırmak,
- b. Turizmin kültürel miras üzerindeki negatif etkilerini azaltmak ve faydasını artırmak,
- c. Turizmin yerel halkın sosyal ve ekonomik yaşamı üzerindeki negatif etkilerini azaltmak ve faydasını artırmak,
- d. Etkili sürdürülebilir bir turizm yönetimi geliştirmek, ilkeleri benimsenmektedir.

Ordu destinasyonunun sürdürülebilir turizmdeki önemli hedefi, T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı (TGA) ve Küresel Sürdürülebilir Turizm Konseyi (Global Sustainable Tourism Council) ile iş birliği içinde yürütülen ulusal sürdürülebilir turizm standartları geliştirme çalışmalarıyla uyumlu olacak şekilde, Türkiye Sürdürülebilir Turizm Programı kapsamında, TR-I (konaklama sektörü) ve TR-D (destinasyon) kriterlerinin turizm endüstrisinde uygulamaya geçirilme sürecinde Türkiye'de örnek destinasyon olabilmektir. Bu kapsamda TGA ve GSTC iş birliği çıktılarının Ordu destinasyonunun tüm turizm paydaşlarına (otel, seyahat acentesi, tur operatörleri ve destinasyon yönetimi) ivedilikle aktarılacak hedefler doğrultusunda aksiyon planının ortaya konması gerekmektedir. Destinasyonun sürdürülebilir turizm politikalarının belirlenmesi, çevresel, kültürel, ekonomik ve sosyal yönleriyle sürdürülebilirliğin sağlanması bakımından politikaların oluşturulması gerekmektedir. Bu geniş kapsam içinde biyolojik çeşitlilik, su, enerji, atıklar, somut ve somut olmayan kültürel kaynaklar, turizmin ekonomik etkilerinden yerelin daha fazla katkı alması ve turizm hareketliliğinin yerel yaşam kalitesini artırması gibi birçok başlık dikkate alınmalıdır. Bölgedeki turizm etkinlikleri kapsamında tüketime sunulan gastronomi ve bir kısmı hediyeleşilebilir eşya olarak da kullanılabilen kültürel ürünlerin yerel karakterli olması, turizmde kadın istihdamının desteklenmesi, yerel tarım faaliyetleri ile turizmin entegrasyonunun sağlanması, ilin coğrafi etiketli gastronomi ve el sanatları ürünlerine odaklanması gerekmektedir. Kanyonlar gibi ildeki hassas ekosistem alanları ile tahribata açık doğal ve tarihî alanların ivedilikle tespit edilmesi ve bu alanların koruma altına alınması gerekmektedir. Ayrıca ziyaretçilerin yoğun olduğu noktalarda güvenlik kameraları ile kontroller artırılmalıdır. Sürdürülebilirlik kapsamında önlemler geliştirmek için destinasyondaki eğitim kurumları, yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşları arasında sinerji oluşturulmalıdır. Destinasyondaki gerek proje kapsamındaki geliştirme etkinliklerinin gerekse hâlihazırda yürütülen turizm faaliyetlerinin sürdürülebilirlik bakış açısıyla izlenmesi ve belgelendirilmesi de özel bir anlam taşımaktadır. Bu belgelendirmeler kısa filmler, belgeseller, sunumlar gibi çıktılarla *Ordu Turizm Tanıtım ve Geliştirme Yol Haritası* kullanılmaya uygun biçimde dijital ortamlarda yapılmalıdır. Destinasyon için bir diğer hedef, Ordu'nun sürdürülebilir turizm ile ilgili dijital varlığını geliştirmesi ve dijital platformlarda söz konusu varlığının daha etkili tanıtımıdır. Destinasyonda yenilenebilir enerji kaynaklarının üretimine geçilmesi gerekmektedir.

8. Gastronomi Kaynaklarını Etkin Kullanma

Ordu, gastronomik değerleri bakımından oldukça zengin bir destinasyondur. Bünyesinde farklı etnik gruplara ait yiyecek ve içeceklere rastlamak mümkündür. Ayrıca İç Anadolu ve Karadeniz bölgelerinin bütünleştiği gastronomik değerlerle karşılaşmak olasıdır. Ordu, doğal alanları nedeniyle birçok yeşillığe ev sahipliği yapmaktadır. Melocan, galdirik, taflan, hoşkiran, pancar, sakarca, pazı gibi otlar bunlardan bazılarıdır. Ordu, ot yemekleri bakımından oldukça zengin bir mutfığa sahiptir.

Bunlara ek olarak denize kıyısı olması itibarıyla mezgit, istavrit, hamsi, Karadeniz somonu gibi balık türlerinin tüketildiği bir destinasyondur. Ordu'da 18 mahreç işareti (Ordu içli tava, Yalıköy köftesi, Ordu tostı, Ordu yayla pancarı turşusu/Ordu dürme turşusu, Ordu zeytinyağlı karalahana sarması/Ordu zeytinyağlı pancar sarması, Ordu pidesi/Ordu yağlısı, Ordu sakarca mihlaması, Ordu taflan turşusu, Gürgentepe çakıldak fındığı, Gürgentepe çoban fasulyesi, Kabataş helvası, Mesudiye kuru ekmeği/Mesudiye goliti, Ordu fındıklı burma tatlısı, Ordu galdirik kavurması, Ordu melocan kavurması, Ordu pancar çorbası/Ordu karalahana çorbası, Ordu Perşembe ceviz helvası, Ordu fındık tirmidi kavurması) ve 2 adet menşe işareti almış toplam 20 gastronomik ürün (Akkuş şeker fasulyesi ve Ordu kivisi) 2025 yılı itibarıyla bulunmaktadır.

Ordu, balık türlerinden Perşembe kaya mezgidi ile gastronomide özgünlüğü yakalayabilir. Bu bölgenin mezgitleri daha iri olmasıyla bilinir. Ayrıca Perşembe ilçesi açıklarında Karadeniz somonu yetiştiriciliği yapılmaktadır. Bu bakımdan somon balığı tüketimi de yine destinasyonda aktif olarak mevcuttur. Ordu iç kesimlere doğru derelerde yetişen alabalıklarıyla da meşhurdur. Tüm bu bilgiler neticesinde Ordu'nun balık ürünleri üzerinden gastronomik çeşitliliği artırılabilir veya mevcut yiyeceklerin varlığı korunabilir. Diğer yandan Ordu ot yemekleriyle ön plana çıkabilecek bir destinasyondur. Bu bakımdan Ordu'da gelenekselleştirme hedefiyle bir ot festivali başlatılabilir. Festival dönemlerinde belli bir ot seçilerek bu otun kullanıldığı yiyecek ve içeceklerle ilgili yemek yarışmaları düzenlenebilir. Ayrıca yerel sakinlerin sahip oldukları, yenilebilir otlarını sergilediği alanlar hem festival özelinde hem de genel olarak kent içinde birden fazla noktada oluşturulabilir. Yerel ot pazarı adı altında geniş bir alan oluşturulabilir. Ayrıca Ordu'da balık satış noktaları dağınık durumdadır. Bütün balıkçıların bir arada olduğu ve tüketicinin alternatiflere rahatça ulaşabileceği bir balık satış merkezi oluşturulabilir. Ayrıca bu alanda yerel nitelikli balık yiyeceklerinin sunulabileceği alanlar (Sokak lezzeti şeklinde de olabilir.) oluşturulmalıdır.

Ordu'da iç kesimlere doğru büyükbaş ve küçükbaş hayvancılığın çok yaygın olmasa da yapıldığı görülmektedir. Bu bağlamda et ve otun bir arada kullanıldığı yiyecek ve içecekler tasarlanabilir. Bunun için ilde bir komisyon ve uygulayıcı ekip görevlendirilebilir. Böylelikle mevcut kaynakların geleceğe aktarımı ve mutfağın zenginleştirilmesi mümkün olabilir. Ordu'da Perşembe ilçesi, sakin şehir ünvanına sahip bir destinasyondur. Ancak Ordu'da slow food (yavaş yemek) akımına ait bir konvium bulunmamaktadır. Bu konuda bir konvium oluşturularak sürdürülebilirliği de vurgulayan ve ulusal-uluslararası nitelikte çalışan bir grup oluşturulabilir. Böylelikle gastronomik gelişime sürdürülebilir özellik katılabilir. Diğer yandan uluslararası ağa sahip slow food akımıyla iş birliğinden faydalanılabilir.

Ordu'da fındık, patates, kabak ve kivi gibi bazı tarımsal ürünlerin üretimi yaygındır. Ek olarak bal, Ordu'da yıllardır üretilen ve araştırma merkezi dahi bulunan bir üründür. Dolayısıyla Ordu'da bu tip tarımsal ürünlerden paketlenabilir, dağıtımı mümkün alternatif ürünler geliştirilebilir. Örneğin, Ordu'da yetişen kara üzüm, isabella olarak da anılan üzüm şarap üretimi için kullanılabilir. Benzer şekilde taflan meyvesi özel bir içecek olarak (meyve suyu gibi) veya şarap vb. alkollü bir içecek olarak kullanılabilir. Bu kapsamda üretim alanları ve yetiştirmek için kültürü yapılabilir. Ayrıca Ordu kivisinin, kivi ekşisi olarak üretilip satış ve pazarlamasına odaklanılabilir. Son olarak tüm ilçelerde kadın kooperatifleri oluşturulmasının yanı sıra ilgili kooperatiflerin üretimlerine yönelik planlama yapılabilir. Böylelikle Ordu gastronomisine kontrollü ve planlı katkı sağlayacak nitelikte üretim sisteminin oluşturulması sağlanabilir.

9. Dijitalleşme ve Akıllı Turizm Uygulamalarını Etkili Kullanma

Tarihî öğelerden doğal güzelliklere kadar Ordu'nun turistik değerlerinin görünebileceği bir dijital platformun oluşturulması özellikle tanıtım ve pazarlama noktasında önem arz etmektedir. Mobil

uygulama, İngilizce başta olmak üzere farklı dillerde hizmet verebilmeli, Ordu'nun gezilip görülecek yerleri ve deneyimsel alanları (termal kaynakları, Boztepe, Yason Burnu, Hoynat Adası, Yoroç Kent Ormanı vb.) hakkında yönlendirici bilgiler içermelidir. *Ordu Turizm Tanıtım ve Geliştirme Yol Haritası* kapsamında Ordu'da bulunan Arkeoloji ve Etnografya Müzesi'nin dijital ortama taşınması ve çevrim içi ziyaretçi deneyimine sunulması sağlanabilir. Bu durum ilin tanıtımı ve pazarlanması açısından faydalı olacaktır. Ayrıca farklı bir dijital tanıtım merkezi; Kurul Kalesi, Boztepe ve Yoroç Kent Ormanı gibi deneyimsel alanlarda oluşturulabilir. Elektrikli şarj istasyonları kentte yaygınlaştırılabilir. Kurul Kalesi, Yason Burnu gibi deneyimsel alanlar başta olmak üzere kentteki tarihî miras yapılarının hikâyelerine ait bilgiler, yapıların girişinde yer alacak barkodlar okutulurak mobil cihazlara indirilebilmelidir.

Tüm bu öneriler Go Türkiye, Gezsen Ordu gibi platformlara veri oluşturacak şekilde tasarlanmalıdır. Bu kapsamda ulusal olarak tanıtımlar yapan Go Türkiye ve Gezsen Türkiye, Ordu'ya özel olarak hazırlanmış Go Ordu ve Gezsen Ordu platformları ve sosyal medya hesapları farklı dillerde de hizmet vererek büyük kitlelere ulaşmaya katkı sağlamaktadır.

10. Tematik Rotalar Geliştirme

Fındık ve Gastronomi Rotası: Ordu'nun dünya çapında ünlü fındığını ve yerel lezzetlerini tanıtmak amacıyla turistlere fındık hasadında fındık toplama deneyimi sunulabilir. Yöresel mutfak ürünlerine ilişkin tadım organizasyonları düzenlenebilir. Fındık ürünlerinin yapımına ilişkin atölye çalışmaları organize edilebilir. Birçok ilçeyi kapsayabilecek şekilde oluşturulacak rotaya fındık müzesi ve hediyelik eşya stantları entegrasyonu da planlanabilir.

Yayla ve Doğa Yürüyüşü Rotası: Ordu'nun yaylalarını keşfetmek ve doğa yürüyüşlerine katılmak amacıyla Çambaşı Yaylası, Perşembe Yaylası, Yoroç Kent Ormanı ve Boztepe gibi destinasyonlarda doğa yürüyüşü, dağ bisikleti parkurları oluşturulabilir, manzara ve doğa fotoğrafçılığı aktiviteleri düzenlenebilir. Ayrıca Ohtamış Şelalesi ve Uzundere Şelalesi gibi Ordu'da yer alan birçok şelaleye gezi düzenlenebilir.

Kültürel Miras ve Tarih Rotası: Ordu'nun kültürel zenginliklerini ve tarihini turistlere tanıtmak amacıyla Kurul Kalesi ziyaret edilerek kazı alanı ve kalıntılar incelenebilir. 19. yüzyıldan kalan tarihî Taşbaşı Kilisesi ile Ordu Belediyesi Karadeniz Tiyatrosu'nun yer aldığı tarihî şapel, mimari açıdan incelenebilir ve Etnografya Müzesi'nde Ordu'nun yerel kültürüne dair sergilenen eserler görülebilir. Mitolojik geçmişle öne çıkan Yason Burnu'nda yer alan Yason Kilisesi ve Deniz Feneri ziyaret edilebilir. Tarihî Ünye Kalesi yine bu kapsamda rota içerisine dâhil edilebilir.

Ekoturizm ve Agroturizm Rotası: Sürdürülebilir turizm çerçevesinde kırsal yaşam deneyiminin turistlere sunulması amacıyla Kabakdağı köyünde organik tarım ve konaklama deneyimi gerçekleştirilebilir. Fatsa ilçesinde, yerel çiftçilerle -yöresel söylemlerle- "bahçe bahçeleme" ve "ocak dibi alma" gibi tarım etkinlikleri gerçekleştirilebilir. Ordu'nun yaylalarında ornitoloji (kuş gözlemciliği) gerçekleştirilebilir.

Ordu'nun Fatsa ilçesinde yer alan Kabakdağı köyü doğal güzellikleri, havası, organik tarım potansiyeli ve kültürü ile henüz turizm potansiyelinin yeterli ölçüde değerlendirilmediği bir destinasyondur. Bu doğrultuda destinasyonun turistik çekiciliklerini artırmak ve potansiyelini eyleme dönüştürebilmek için yürüyüş ile bisiklete uygun patikaların haritalandırılarak eski köy evlerinin, ahşap camilerin, değirmenlerin rotaya dâhil edilmesi önemlidir. Bu gerçekleştirilirken belirlenen tematik eko rotaların (örneğin, kültür rotası, doğa rotası) zorluk seviyelerine göre uzun ve kısa mesafeli parkurlar olarak da tasarlanması gerekmektedir. Endemik türlerin belirlenerek ekoturizme dâhil edilmesi, yerel halkın turizme aktif katılımı ve turizm bilincinin oluşturulması

önemlidir. Bu noktada, yerel halka eko rehberlik ve turizm eğitiminin verilmesi, ev pansiyonculuğunu teşvik etmek üzere halk bilinçlendirilmesi, organik ürünlerin, el sanatlarının pazarlanması ve ürünlerin sunumu için pazar yerlerinin kurulması destinasyonun turistik gelişimi açısından uzun vadeli fayda sağlayabilecektir.

Deniz ve Su Sporları Rotası: Ordu'nun birbirinden güzel sahillerinde turistlere deniz ve su sporları deneyimleri sunmak amacıyla Yason Burnu'nda tüplü dalış ve su altı müzeciliği gerçekleştirilebilir. Perşembe ilçesinde dalga sörfü, rüzgâr sörfü ve yelkencilik yapılabilir. Ünye sahili ve Gülyalı'da kano ve kürek sporları gerçekleştirilebilir. Melet Irmağı'nda rafting ve kano yapılabilir. Yerel balıkçılarla denize açılma ve balık avlama turları da yine bu rota içerisinde gerçekleştirilebilir.

Macera ve Adrenalin Rotası: Macera tutkunlarına yönelik olarak ekstrem spor deneyimleri sunmak amacıyla turistlere Boztepe'de yamaç paraşütü deneyimi yaşatılabilir. Melet Irmağı etrafında rafting aktiviteleri yapılabilir. Melet Irmağı havzasındaki uygun iki kıyı arasında zipline ve kaya tırmanışı parkurları oluşturularak turistlerin deneyimlerine sunulabilir. Yaylalar başta olmak üzere 4x4 araçlarla off-road turları düzenlenebilir. Ayrıca oluşturulacak parkurlarla moto-cross aktiviteleri gerçekleştirilebilir. Benzer şekilde motosikletli gezginler için motosikletli rehberler eşliğinde, yaylalar başta olmak üzere doğa turları düzenlenerek, "Doğada kal!" felsefesinden yola çıkılarak çadır kampçılığı ile paket hâlinde sunulabilir.

Farklı bir turistik ürün olarak macera ve adrenalin rotası içerisinde Çambaşı'nda kışın kar yağışlarıyla birlikte snowboard ve kayak aktiviteleri de rota içerisinde yer alabilir. Oluşturulacak farklı turistik tematik rotalarla hem farklı hedef pazar ya da pazarlardan taleplere yanıt verilmesi sağlanabilir hem de turizm 12 aya yayılarak sezonluk etkilerinin azaltılması açısından alternatifler oluşturabilir.

11. Kent Peyzajını Düzenleme ve Rekreatif Alanları Artırma

Ordu'da yer alan turistik çekim merkezlerinin daha büyük cazibe merkezleri hâline getirilmesinde peyzaj ve rekreatif alan düzenlemeleri önem arz etmektedir. Ordu'da özellikle Yoroç Kent Ormanı, Ulugöl Tabiat Parkı, Perşembe Yaylası, Fatsa Cıngırt Kalesi, Ünye Kalesi, Akkuş Kertil Orman Tesisleri, Kurul Kalesi, Boztepe (Düzenlenmiş alan. Ancak daha gelişmiş hâle getirilebilir.) çevresinin turistik deneyimleri zenginleştirecek nitelikte geliştirilmesine ihtiyaç vardır. Kentin gastronomik dokusunu yansıtacak, Belediye nezdinde gastronomi evinin Boztepe'nin olduğu bölgede kurulması bu gelişim için örneklerden biridir. Boztepe'de olduğu gibi Yoroç Kent Ormanı'na ulaşımın elverişli hâle getirilmesi, yürüyüş rotası başlangıcında turistik hizmet sunumunun profesyonelleştirilmesi gibi hususlar önem arz etmektedir. Rekreatif açıdan yapılacak uygulamalarda tarihî, kültürel ve bilhassa doğal dokuyu bozmayacak adımların atılması gereklidir. Turistlerin hediyelik eşya alabilecekleri, kent kültürünü yansıtan unsurlara yer verilmesi gerekmektedir. Ordu'da sadece Boztepe'yle kalmayıp Yoroç Kent Ormanı girişinde veya kıyı şeridinde de yöresel yiyecek ve içeceklerin sunulması, bu ürünlerin sunumu için gerekirse planlı bir eğitim programının oluşturulması gereklidir. Kurul Kalesi'nde yapılan kazılar sonucunda elde edilen tarihî değerlerin sunulabileceği alanlar, alan uzmanları arkeologların önderliğinde kurulmalıdır. Diğer bir ifadeyle Etnografya Müzesi'nden ayrıştırılmış bir arkeoloji müzesinin kurulması gerekir. Bu kalıntıların deneyimsel sunumuna yönelik teknolojik altyapı kullanımı, eğitsel açıdan katkı sağlayacak deneyim olanaklarının (kendin yap) geliştirilmesi gerekmektedir. Ek olarak Aybastı Perşembe Yaylası'nın çevresi, yürüyüşe elverişli hâle getirilmeli ve yayla içinde mendereslerin gezilmesi için sürdürülebilirliğe en düşük seviyede etki edecek, özellikle araçların kullanılmasına yönelik planlamalar yapılmalı ya da havadan gezi turları oluşturulmalıdır. Şehir içinde otopark alanları genişletilmeli ve tasarruflu olabilecek şekilde (örneğin, çok katlı otoparklar) şehrin içinde

yayalaştırmaya önem verilmelidir. Fidangör'de olduğu gibi şehrin diğer bölgelerinde de benzer yayalaştırma planlamaları yapılmalıdır.

12. Deneyimsel Turizm Uygulamalarını Artırma

Turizm faaliyetlerinde turistlerin dikkatini çekecek ve anılarında yer edilebilecek nitelikte aktivite faaliyetlerin planlanması, kurgulanması ve gerçekleştirilmesi artık gerekli bir durum hâline gelmiştir. Ordu'da Boztepe'de dağ kızıağı ve teleferik gibi araçlar turistik deneyim noktasında çok kıymetlidir. Burada olduğu gibi Kurul Kalesi'nde tarihî altyapıyı aktaran, artırılmış gerçeklik ve sanal gerçeklik gibi araçlarla simülasyonlar oluşturulabilir. Diğer yandan Yoroç Kent Ormanı'nda bungee jumping veya delta kanat uçuşu gibi farklılık yaratabilecek, adrenalini yüksek turistik aktivitelerin altyapısı oluşturulabilir. Aynı zamanda Ordu'nun yerel mutfağını simgeleyen bir gastronomi evinde "kendin pişir kendin ye" tekniğı kullanılarak yiyecek-içecek hizmeti sunulabilir. Ufuk Gazoz, Sagra Çikolata Fabrikası, Ordu tostı gibi ürünler Ordu'nun yerel kimliğini ön plana çıkartabilecek ürünlerdir. Bu ürünlerin sadece tadımı değil, aynı zamanda hazırlanma safhası turistlere deneyim olarak sunulabilir.

Ordu fındık üretimi bakımından Türkiye'de en çok üretimin yapıldığı destinasyondur. Bu bakımdan fındık tarlalarında turistlerin deneyimlenebileceğı agroturizm (tarım turizmi) temalı paket turlar geliştirilebilir. Aybastı Perşembe Yaylası'nda daha önceden de denemeleri gerçekleştirilen balon turizmi faaliyetleri, daha aktif hâle getirilebilir. Akkuş, Mesudiye, Gölköy gibi dağlık ve ormanlık arazilerin yoğun olduğu destinasyonlarda fantastik konaklama alanları yapılarak doğa turizmi bağlamında tur paketleri oluşturulabilir. Bu sayede yaylalar arasında trekking rotaları oluşturulabilir.

Dünya genelinde büyük ölçekli bir pazarı ifade eden ve gelecek vadeden sağlık turizmi, ödemeler dengesine sağladığı hâlihazırdaki katkılar ve barındırmış olduğu potansiyel ekonomik hacmi sayesinde ülkelerin kalkınma planları içerisinde yer almaya başlamıştır. Türkiye, 10. Beş Yıllık Kalkınma Planı'ndan bu yana sağlık turizmini teşvik etmektedir. Medikal turizm, termal turizm ve geriatri turizmi uygulamalarından oluşan sağlık turizminde Ordu, potansiyeli olan bir destinasyon olarak değerlendirilmektedir. Fatsa ilçesinde yer alan İlica Kaplıcası bu kapsamda değerlendirilebilir. Ayrıca Ordu'da henüz 3. basamak sağlık kuruluşu olmamasına rağmen yapımı devam eden Şehir Hastanesi, 3. basamak sağlık kuruluşu olarak hizmete girecektir. Sağlık turizmi yetki belgesine sahip Ordu Devlet Hastanesi'nin yanı sıra Ordu Üniversitesi Eğitim Araştırma Hastanesi'nin güçlü öğretim üyesi kadrosu, il genelinde faaliyet gösteren özel hastane ve klinik sayısı da sağlık turizmi alt yapısını güçlendirmektedir. Öte yandan eşsiz doğasının bir parçası olan yaylaları, mavi bayraklı plajları ve koyları, Ünye ilçesindeki manyetik kumu ile Ordu, talasoterapi ve geriatri turizmi açısından da sağlık turizmi destinasyonu olmaya yönelik önemli bir potansiyele sahiptir. Hava alanının şehir merkezine ve sağlık kuruluşlarına yakınlığı, Ordu'yu rekabette avantajlı konuma getiren bir diğer cazibedir. Gürcistan, Orta Doğu ülkeleri gibi pazarlardan gelen talepler de göz önünde bulundurulduğunda Ordu, sağlık turizminde Türkiye'nin uluslararası arenadaki pazar payını genişletmesinde önemli bir aktör olabilecek potansiyelindedir. Bu potansiyel göz önünde bulundurulduğunda, hedef pazar/pazarlar belirlenmeli, Ordu'nun bu pazarlara girebilmesi için gerekli pazarlama çabaları ivedilikle başlatılmalı ve hedef pazarlardan charter uçuşlarının gerçekleşmesi ilgili operatörler ve acenteler üzerinden gerçekleştirilmeli ve böylece havalimanı turizm açısından daha etkili ve verimli şekilde değerlendirilmeli, sağlık turizmine ilişkin kurum ve kuruluşların envanteri çıkarılmalı, yabancı dil bilgisi olan personelin sağlık turizmi hizmeti vermek üzere oluşturulan birimlere aktarılmalıdır. Ayrıca sağlık turizmi hizmetlerini üreten ve sağlayan personele (her kademedeki personel) bu konuda hizmet içi eğitim verilmelidir.

13. Nitelikli Hediyelik Eşya Envanterini Geliştirme

Ordu, doğası ve deniziyle, bir diğer ifadeyle yeşili ve mavisıyla özdeşleşmiş bir destinasyondur. Bu bakımdan hediyelik eşyaların üretiminde oksijenin, yeşilin ve mavinin temel alınması kentin markalaşmasında avantaj sağlayacaktır. Boztepe’de, Ordu Merkez’de Ters Evin olduğu noktada hediyelik eşya çeşitleri mevcuttur. Bu hediyelik eşyaların kent içinde Fidangör, Akyazı, Durugöl gibi noktalarda artırılması, Yoroç Kent Ormanı giriş noktasında, Kurul Kalesinde, Yason Burnu’nda, Hoynat Adası fotoğraf noktasında veya tüm ilçelerde satışının yaygınlaştıracak şekilde geliştirilmesi önem arz etmektedir. Hediyelik eşya türlerinde zenginleştirmeye gidilmelidir. Ordu’nun Yoroç Kent Ormanı’ndan Kurul Kalesi’ne kadar birçok destinasyonunu simgeleyen hediyelik eşyaların oluşturulması gereklidir. Karadeniz kültürünü yansıtan kadın figürleri, balık, bal, deniz, deniz feneri gibi genel hediyelik eşyalar dışında farklılık arz eden, magnet vb. türden hediyelik eşya ürünlerinin artırılmasına ihtiyaç vardır. Ayrıca Ordu’yu simgeleyen hediyelik eşyaların satışının sadece kentte değil, aynı zamanda internet siteleri aracılığıyla çevrim içi olarak da yapılması günümüz dünyasında teknolojik gelişmelerden faydalanmak açısından önemlidir. Bu durum, destinasyonun tanınırlığına katkı sağlayacak niteliktedir. Ordu’da gastronomik ürünlerinin de vurgulandığı hediyelik eşyalar geliştirilebilir. Ordu Perşembe ilçesiyle bilinen kaya mezeği, bal, Ordu kivisi, Ordu tostu, çikolata vb. ürünler bu bağlamda kullanılabilir. Benzer şekilde Aybastı Perşembe Yaylası menderesleri, Ulugöl Tabiat Parkı, Yason Burnu, Taşbaşı Kilisesi, Kurul Kalesi, Hoynat Adası, Boztepe ve Boztepe’den gerçekleştirilen yamaç paraşütçülüğü vb. turistik cazibe merkezleri ve aktiviteleri hediyelik eşyalar oluşturmada kullanılabilir örneklerdendir. Hediyelik eşya tasarımıyla ilgili destinasyonda bir yarışma düzenlenebilir ve yerel sakinlerin de görüşleri çerçevesinde zenginlik katacak, alternatif tasarım örneklerine ulaşılabilir.

14. Yeşilce Köyünü UNWTO “En İyi Turizm Köyü” Kapsamında Hazırlama

Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü (UNWTO) tarafından hayata geçirilen “Best Tourism Village)” (En İyi Turizm Köyü) girişimi, kırsal alanların kalkınmasında manzaraları, kültürel çeşitliliği, yerel değerleri ve mutfak geleneklerini korumada lider olan köyleri ön plana çıkararak turist deneyime sunmayı amaçlamaktadır. Bu potansiyele sahip köylerin turizme kazandırılması ile gelir ve kalkınmadaki bölgesel eşitsizliklerin azaltılması, köyden kente göçün önlenmesi ve kadın ve gençler için yeni istihdam alanlarının sağlanabilmesi amaçlanmaktadır. Ordu’nun Mesudiye ilçesine bağlı Yeşilce köyü (mahallesi) köklü geçmişli, doğal güzelliği, özünü koruması gibi avantajlarıyla bu kapsamda ön plana çıkan bir yerdir. Kültürel köklerini günümüze taşıma becerisine sahip bu destinasyonda, özellikle kırmızı çatılı ve beyaz renkli evler doğayla iç içe, şık bir görüntü sunmaktadır. Ayrıca gastronomik ürünleriyle turistler ve yerel sakinler tarafından dikkat çekmektedir. Yeşilce köyünün “Best Tourism Village” ağına katılımının sağlanması hususunda gerekli çalışmaların yapılması önerilmektedir. Hiç şüphesiz “Best Tourism Village” etiketi destinasyon imajı ve marka gücüne katkı sağlayacak, Ordu’nun görünürlüğünü artıracaktır. Bölgenin kırsal turizm meraklıları için önemli bir çekim merkezi hâline getirilerek alternatif turizm türlerinin Ordu’da çeşitlendirilmesi, turizm faaliyetlerinin on iki aya yayılmasına katkıda bulunabilecektir. Ayrıca bölgede kamp-karavan turizmi alt yapısı oluşturulacak şekilde ziyaretçilere alternatif konaklama alanlarının sunulması da bölgenin turizm potansiyelini artırabilecektir. Benzer şekilde, bölgenin doğal çevresi ile uyumlu konaklama olanaklarının (örneğin, ahşap bungalov tipi evler) proje kapsamında değerlendirilmesi, yine üzerinde durulması gereken bir diğer husustur.

15. Yoroç Kent Ormanı’nı Macera Turizmi İçin Merkez Hâline Getirme

Yoroç Kent Ormanı, Ordu’nun Boztepe dışında seyir alanı olarak kullanılabilir, bir diğer zirve noktasıdır. Ordu’nun batısında Boztepe ile şehrin panoramik görünümünü izlemek mümkünken;

şehrin doğusunda da Yoroz Kent Ormanı'ndan benzer şekilde şehrin panoramik görünümünü izlemek mümkündür. Buna ek olarak Yoroz Kent Ormanı'ndan iç kesime doğru ormanlık arazileri ve dağları izlemek mümkündür. Zaman zaman oluşan sis denizi de yine bu zirveden izlenebilmektedir. Ayrıca Yoroz Kent Ormanı'nın zirvesine ulaşabilmek için yapılan merdivenler bu doğa turuna büyük anlam katmaktadır. Öncelikle Yoroz Kent Ormanı'nın doğal güzelliğini koruyabilmesi temelinde, sürdürülebilirlik anlayışı çerçevesinde yeniliklerin ve gelişimlerin sağlanması gerekmektedir. Yoroz Kent Ormanı bungee jumping, delta kanat, wingsuit gibi aktiviteler için elverişli yapıdadır. Dolayısıyla zirvede ekstrem spor aktivitelerinin yapılabileceği bir macera turizmi merkezinin oluşturulması önerilmektedir. Bu tarz etkinliklerin yanı sıra yine Yoroz Kent Ormanı'nda zipline (çelik halatla kayma) ve tırmanma gibi macera aktivitelerinin yapılacağı alanlar oluşturulabilir. Hâlihazırda yürüyüş parkuru ve ahşap terasa sahiptir. Bu durum da gelişim için gerekli çabaların yapıldığını göstermektedir. Ancak bu altyapı çalışmalarının deneysel aktiviteler ile zenginleştirilmesi gerekmektedir. Yoroz Kent Ormanı'nda ziyaretçilerin fotoğraflar çekebilecekleri özçekim noktalarının belirlenmesi ve yönlendirme levhaları ile belirginleştirilmesi, deneysel aktiviteler oluşturmaya katkı sağlayacaktır. Son olarak Yoroz Kent Ormanı'nda şehri gören sarp kayalara kaya tırmanışı ile ulaşılabilen, adrenalin içerikli, konaklama amaçlı, butik camdan odacıklar inşa edilebilir. Dünyada hâlihazırda sadece Peru'da olan ve skylodge (gök evi) olarak adlandırılan bu butik odaların inşa edilmesi şehrin tanıtımı ve farklılaşmasına büyük katkı sağlayacaktır.

16.Şehir Turizmini Geliştirmek İçin Amfibi Tur Otobüsleriyle Şehir Turu Planlama

Destinasyonların sahip oldukları soyut ve somut kültürel miras ile doğal miras unsurlarının yanı sıra destinasyondaki yapay turistik çekicilikler de turizm talebi üzerinde önemli rol oynamaktadır. Özellikle şehir turizmi açısından değerlendirildiğinde destinasyondaki yapay turistik çekicilikler (konaklama, eğlence, yiyecek-içecek ve ulaşım hizmetleri) diğer turistik çekicilikleri desteklemektedir. Örneğin, Ordu'da yer alan Boztepe'nin popülerliği ve Boztepe'yi ziyaret eden turist sayısı teleferik inşa edildikten sonra kayda değer bir şekilde artış göstermiştir. Bu açıdan değerlendirildiğinde Ordu'da şehir turizminin geliştirilmesi amacıyla bir alternatif olarak dünyada örnekleri olan ancak Türkiye'de henüz bir örneği olmayan amfibi tur otobüsüyle karadan ve denizden şehir turu gerçekleştirilebilir. Bu bağlamda tur güzergâhı olarak Ordu Limanı (Rıhtım olarak adlandırılan kısım) kalkışlı olacak şekilde karadan hareket edilerek, Taşbaşı Mahallesi içerisinde geçilerek, Fidangör mevkişi üzerinden Büyükşehir Belediyesinin bulunduğu güzergâhtan sahil yoluna çıkılarak Akyazı Sahili'ne devam edilebilir. Akyazı Sahili'nin bitiminde Gülyalı ilçesinde yer alan Marino Port içerisinde bir mola verilebilir. Turistler böylece hem Marino Port içerisinde yer alan mağazaları gezebilir hem de ihtiyaçlarını karşılayabilir. Ardından amfibi tur aracı buradan denize inerek, yolcuları almış olduğu Ordu Limanı'na doğru denizden seyrederek turistlerin Ordu'yu denizden panoramik olarak izleme deneyimi yaşamalarını sağlayabilir. Rota turistlerin tura katılmış oldukları Ordu Limanı'nda sonlandırılabilir. Türkiye'de şehir turizmi kapsamında amfibi araçla şehir turu örneği görülmemektedir. Ordu'da oluşturulacak böyle bir turistik ürün, doğru pazarlama çabalarıyla birlikte hem yerli hem de yabancı turistler için önemli bir yapay turistik cazibe olarak şehir turizmine olan talebi artırabilir.

17. Fındık Temalı Marka Bir Etkinlik Yaratma

Fındık üretimindeki lider kimliği ile Ordu'da fındık temalı ve geleneksel hâle gelebilecek bir marka etkinliğinin oluşturulması, yerel halk ve turistler için turistik bir çekicilik olabilmenin yanı sıra şehrin ekonomik ve sosyokültürel yapısına da katkıda bulunabilir. Bu amaç doğrultusunda Fındık Hasat

Festivali, özellikle sahil bölgelerinde ilk hasadın başladığı Ağustos ayının ilk haftası dikkate alınarak düzenlenebilir. Festivale katılan turistlerin fındık bahçelerinde fındık toplama deneyimi yaşamaları sağlanabilir. Dileyen ziyaretçilere “yaş fındık” olarak adlandırılan, daldan topladıkları fındıkları satın alabilecekleri bir seçenek de sunulabilir. Yöresel kıyafetlerle hasat ritüelleri ve halk oyunları gösterileri düzenlenebilir. Rekreatif amaçlı olarak fındık çuvalı ile çuval yarışları organize edilebilir. Gastronomi atölyeleri kurularak fındıklı baklava, fındık ezmesi vb. ürünleri yapımı öğretilebilir. Yerel halkın ve ünlü şeflerin katılımlarıyla fındık temalı ödüllü yemek ve tatlı yarışmaları düzenlenebilir. Fındık yetiştiriciliği ve farklı fındık türleri hakkında bilgilendirici workshoplar oluşturularak tadım yaptırılabilir. Ayrıca eğlenceli bir ritüel olarak “Fındık Kralı” ve “Fındık Kraliçesi” seçilebilir. Dolayısıyla fındık hasadı, bütün süreçleri kapsayacak şekilde bir deneyim paketi olarak turistik ürün hâline getirilebilir.

Fındık üreticiliğinde sektörünün gelişimine katkı sağlanması açısından iş dünyasının fındık festivaline katılımının önemli olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda, festival kapsamında iş dünyasından katılımcılarla “Fındık İhracatçıları Zirvesi” adı altında bir panel de organize edilebilir.

18. Mavi Bayraklı Plajların Sayısını ve Rehabilitasyonunu Artırma

Plajlara, marinalara ve yatlara verilen ve uluslararası bir çevre ödülü olan Mavi Bayrak, plajların ve tesislerin sürdürülebilir bir anlayışla işletildiğini uluslararası olarak belgelemektedir. Dolayısıyla Mavi Bayrak hem yerel halk hem de turistler için güvenilir bir kalite göstergesi olmaktadır. Birçok doğal güzele sahip Ordu ilinin temiz denizi ve plajları Mavi Bayrak’a layık görülmüştür. Bu durum hem yerli turistler hem de yabancı turistler için turistik bir cazibe unsuru oluşturmaktadır. Ancak doğal turistik cazibelerin alt ve üstyapısının geliştirilmesiyle, çekiciliklerinin artırılarak, destinasyonun taşıma kapasitesi aşılmayacak şekilde planlanarak, daha fazla turizm talebinin karşılanması hedeflenebilir. Bu doğrultuda, Ordu’da Mavi Bayrak’a sahip plajların sayısının artırılması hedeflenebilir. Mavi Bayrak’a sahip alternatif plaj sayısı artırılırsa talebin tek ya da az sayıdaki birkaç noktada yoğunluğa sebep olmasının önüne geçilebilir. Aşırı turizmin yol açacağı çevre ve gürültü kirliliği, yerel halkın yaşam kalitesini olumsuz etkileyebilen trafik yoğunluğu gibi etkilerin de önüne geçilebilir. Böylece sürdürülebilir politikaların destinasyonla entegrasyonu da daha kolay sağlanabilir. Öte yandan, Mavi Bayraklı plajlarda turistlerin ihtiyaçlarını karşılayacak ünitelerin oluşturulması için gerekli alt ve üstyapı yatırımlarının gerçekleştirilmesi, cankurtaran hizmeti ve gözlem kulesinin mevcudiyeti, şemsiye, şezlong, duş ve tuvalet ihtiyaçlarını karşılayacak ünitelerin oluşturulması turistlerin memnun edilmesinde ve destinasyondaki turizm talebinin sürdürülebilirliğinin sağlanmasında önemli rol oynayabilir.

19. Kent Kimliğine Uygun Bir Marka Gece Eğlencesi Oluşturma

Ordu’nun çok kültürlü yapısını yansıtarak marka hâline gelebilecek bir gece eğlencesi, şüphesiz içerisinde yöresel gastronomiyi, geleneksel kıyafetleri, ezgileri ve dansları barındırmalıdır. Bu açıdan bakıldığında, Ordu’nun çok kültürlü yapısına konu olan ritüellerin harmonisinden oluşturularak geleneksel hâle getirilmesi hedeflenen gece eğlenceleri, şehrin turizm arzına katkı sağlayabilir. Hareketli ve yavaş tınların uyum içerisinde harmanlandığı, şahsına münhasır Karadeniz ezgileri göz önünde bulundurulduğunda, marka niteliğindeki gece eğlenceleri “Ordu Ritim Geceleri” olarak adlandırılabilir. Kemeçe ve horon gösterileri, yerel gastronomik ürünler (turşu kavurması, pancar [kara lahan] çorbası, mısır ekmeği, fındıklı tatlılar vb.) eşliğinde turistlere eşsiz bir deneyim sunulurken Ordu’nun etnik müziklerinin modern uyarlamaları da DJ eşliğinde daha genç yaş grubundan turistlere farklı bir eğlence deneyimi alternatifini olabilir. Ayrıca kurulacak kostümlü fotoğraf alanlarında Ordu yöresel kıyafeti giymiş turistlerin fotoğraf çekinmeleri için özel

tasarlanmış temalı alanların ya da turistlerin yüzlerini fotoğraf karelerinde yöresel kıyafet giymiş gibi görünmelerini sağlayan panoların yer aldığı alanların oluşturulması, turistlerin sosyal medya paylaşımları ile Ordu'nun pazarlanmasına destek vermelerini sağlayabilecekken turistler için de unutulmaz bir deneyim olarak destinasyona yönelik hatıranın oluşmasına katkı sağlayabilir.

20. Ticaret Odası Kapsamında MICE Bürosu Kurma

Dünyadaki turizm hareketliliğinin %20'sini oluşturan kongre turizmi içerisinde değerlendirilen MICE (Meetings [Toplantılar], Incentives [Teşvikler], Conferences [Konferanslar], Exhibitions [Sergiler ve Ticari Fuarlar]) özellikle turizmin sezonluk etkilerinin azaltılmasında önemli bir alternatif olarak değerlendirilebilir. Bu doğrultuda, Ordu'nun kış turizmi ürünleriyle MICE'nin entegre edilmesi kış sezonundaki turizm talebinin artırılması noktasında önemli olacaktır. Ordu Üniversitesinin ulusal ve uluslararası ticaret hacmine sahip, birçok özel sektör işletmesinin ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının katılımı ile gerçekleştirilen ve gerçekleştirilmesi gelecekte muhtemel olan organizasyonları göz önünde bulundurulduğunda, şehrin havalimanına sahip oluşu ve havalimanının şehre yakınlığı da dikkate alındığında Ordu, avantajlı bir MICE destinasyonu olarak değerlendirilebilir. Turizmin sezonluk etkilerini en aza indirecek alternatiflerden birisi olacak şekilde kongre turizminden en yüksek faydayı sağlayabilmek için fiziksel altyapıların güçlendirilmesi gerekirken, bir yandan da bütün kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektörden oluşan çok paydaşlı yapılar arasındaki koordinasyonun oluşturulması ve geliştirilmesi üzerinde önemle durulmalıdır. Ayrıca Ordu Ticaret ve Sanayi Odası bünyesinde MICE bürosu kurularak özellikle özel sektör tarafından gerçekleştirilecek olan MICE organizasyonları OTSO koordinasyonunda gerçekleştirilmelidir.

21. Ordu Dışında Yurt İçi ve Yurt Dışında Yaşayan Ordululardan Tanıtımda Etkin Yararlanma

İş ve istihdam olanakları, eğitim, görev vb. nedenlerle birçok Ordulu yurt içerisinde ve yurt dışında farklı destinasyonlarda ikamet etmektedir. Çeşitli görev ve kademelerde yer aldıkları gibi iş dünyasında da başarılı olan Ordulular, yatırımlara verilecek destekler, lobicilik faaliyetleri ya da yapılan etkinliklerin bilinirliklerinin artırılması gibi katkılar sağlayarak Ordu'nun turizmine dinamizm kazandırabilir. Bu kapsamda Ordululardan ilin tanıtımında etkin şekilde yararlanabilmek için Ordulu ünlülerin ilin tanıtım kampanyalarında yer alması sağlanabilir. Yurt içinde olduğu gibi yurt dışında Orduluların yoğunlukta yaşadıkları çeşitli destinasyonlarda düzenlenecek etkinliklerle Ordu'nun kültürü, tarihi, doğal güzellikleri ve yöresel ürünleri Ordulular aracılığıyla yabancılara tanıtılabilir. Hemşehri dernekleri ve federasyonları kurulabilir, mevcut olanlar güçlendirilebilir ve bunlar aracılığıyla kültür festivallerinin (Fatsa Çınar Festivali, Aybastı Perşembe Yaylası Şenlikleri, VosVos Şenlikleri vb.) duyurumu ve tanıtımı gerçekleştirilebilir. Bunun yanı sıra dernek ve federasyonlar aracılığıyla düzenli tur programları ve toplu ziyaret organizasyonları gerçekleştirilebilir.

Dijital platformlar da Orduluların etkileşim içerisine girmesinde önemli bir araç olarak kullanılabilir. Ordu temalı sosyal medya kampanyaları, YouTube ve Vlog çalışmaları, Ordu hikâyelerinin dijital platformlarda oluşturulması ve paylaşılması tanıtımda etkili olabilir. Öte yandan, Ordu tanıtım elçileri seçilebilir. Oluşturulacak Ordu Tanıtım Elçileri Programı ile yurt içinde ve yurt dışındaki Ordulular arasından seçilecek gönüllü tanıtım elçilerinin şehir hakkında bilgi verdikleri ve turizm organizasyonlarına katıldıkları bir ağ kurulabilir. Benzer şekilde Ordulu ünlülerden de programa destek vermeleri talep edilebilir. Ayrıca yurt dışında Orduluların yoğunlukta yaşadığı şehirlerle Ordu arasında kardeş şehir projeleri başlatılabilir.

22. Kurul Kalesi'ndeki Kazı Alanlarını Turizmde Etkin Değerlendirme

Ordu Kurul Kalesi, soyut ve somut kültürel mirasın önemli örneklerinden birisi olarak şehrin turizmüne önemli katkılar sunabilecek bir çekiciliktir. Özellikle kalede gerçekleştirilen kazılar esnasında bulunan Kybele Heykeli ve kazılardan elde edilen diğer arkeolojik eserler, bölgenin tarihini gün yüzüne çıkarmıştır ve aynı zamanda bölge turizmüne de katkı sağlayacak, önemli turistik çekiciliklerdir. Bu bağlamda Kurul Kalesi kazı alanlarının turizmde etkin bir şekilde değerlendirilebilmesi açısından arkeopark oluşturulabilir. Arkeopark uygulaması sanal gerçeklik ve artırılmış gerçeklik uygulamaları ile desteklenerek daha fazla ziyaretçinin ilgisi çekilebilir ve turistik tüketici deneyimi üst seviyeye çıkarılabilir. Bölgeye uzman rehberler eşliğinde oluşturulacak turların yanı sıra arkeolojik kazılar, heykeltıraşlık ve Antik Dönem'de yaşama ilişkin atölyeler düzenlenebilir. Kurul Kalesi'nin bir açık hava müzesi olarak kurgulanmasının yanı sıra önemli eserlerin Ordu Arkeoloji Müzesi'nde sergilenmesi sağlanabilir ve daha geniş kitlelere ulaşılması açısından Kurul Kalesi'ndeki eserler ve kazı süreçleri ile ilgili sanal turlar, dijital platformlar üzerinden düzenlenebilir.

Bölgeye dikkat çekilmesi açısından Kybele kültürünü ve tarihini kutlamak amacıyla Kybele Kültür Festivali düzenlenebilir. Festival esnasında akademisyen ve arkeologların katılımlarıyla gerçekleştirilecek paneller düzenlenebilir. Ayrıca Kurul Kalesi Ordu'da mevcut ve oluşturulması planlanan potansiyel kültür, ekoturizm ve yayla rotaları gibi rotalara entegre edilebilir. Bu bağlamda, ulusal ve uluslararası tur şirketleri ile yapılacak iş birlikleriyle destinasyona düzenli turlar organize edilebilir.

23. Tanıtımda Oksijeni Daha Yoğun Kullanma

Ordu, Karadeniz Bölgesi'nde bulunması itibarıyla yeşilliğin yoğun olduğu, doğal kaynak zenginliğine sahip bir destinasyondur. Şehir merkezini çevreleyen dağların ve ormanların yanı sıra tüm ilçeleri benzer şekilde göl, kanyon, ormanlık alan, platolar, ovalar, yaylalar gibi birçok doğal kaynağa ev sahipliği yapmaktadır. Ordu'nun turistik tanıtımında tüm bu özellikleri bir çatıda toplayacak olan oksijen simgesinin kullanılması, en doğrusu olacaktır. Destinasyon klimatizm özelliğiyle ön plana çıkan ve bu kapsamda sürdürülebilirliğe örnek gösterilebilecek niteliktedir. Geçmiş dönemlerde "oksijen diyanı" sloganıyla temsil edildiği bilinmektedir. Bu bilinirliğin devam ettirilmesi ve Ordu ismindeki "O" harfiyle özdeşleştirilmesi önerilmektedir. Ordu'nun hangi coğrafik noktasına gidilirse gidilsin temiz hava ve doğal kaynaktan bahsetmek mümkündür. Kent merkeziyle birlikte Gülyalı, Ünye, Fatsa ve Perşembe ilçeleri de denize kıyısı olan yerlerdir. Hem yeşili hem de maviyi bir arada barındıran bir destinasyon olarak Ordu'nun sürdürülebilir turizm merkezi olduğunu vurgulayan ve bunu gösterge olarak kullanan bir anlayışta olabilmesi için oksijen üzerinden markalaşmaya yönelmesi önerilmektedir. Geçmişte kullanılan logonun yanı sıra yerel sakinlerin katılımıyla, ödüllü bir organizasyon eşliğinde farklı ve özgün tasarımlara ulaşmak mümkün olacaktır. Dolayısıyla oluşturulacak bir turizm logosu, sembolü ve sloganının Ordu'ya bağlı tüm kurumlarca kullanılması ve ortak akıl ile hareket edilmesi elzemdir. Bu sayede kentin turizmde markalaşması mümkün olabilecektir.

24. Yason Burnu Hikâyesi Konulu Paket Tur Hazırlama

Yason Burnu, ismini Yunan mitolojisindeki Jason (Iason) karakterinden almaktadır. Kaptan Jason ve ona eşlik eden Argonautların Altın Post efsanesi, Yunanistan'dan Gürcistan'a kadar uzanan rotayı kapsamaktadır. Efsaneye göre Jason ve beraberindeki Argonautlar, Yunanistan'dan Marmara Denizi ve Karadeniz'in Türkiye kıyılarından geçerek Gürcistan'a ulaşmışlardır. Dolayısıyla seyahatleri esnasında Kaptan Jason ve Argonautların Altın Post'u aramak için geldikleri destinasyonlardan birisi de bugünkü adıyla Yason Burnu'dur. Eşsiz doğal güzellikleri, soyut ve

somut kültürel mirası ile Yason Burnu, Ordu'nun önemli turistik çekiciliklerinden birisidir. Ancak turistik potansiyelinin daha etkili kullanılmasını ve turizmden daha fazla pay alınmasını sağlayabilmek için pazarlama iletişimi etkili bir şekilde kullanılmalıdır. Etkili bir pazarlama iletişimi açısından Altın Post efsanesine konu olan Yason Burnu'nda ünlü oyuncuların yer aldığı bir kadroyla bir sinema filmi çekilebilir. Ardından, tematik rotalar belirlenerek turların düzenlenmesi ve özellikle turlar için yürüyüş güzergâhlarının işaretlenmesi büyük önem arz etmektedir. Ayrıca destinasyona Altın Post efsanesinde yer alan ve Yunanistan'dan Gürcistan'a kadar uzanan rota göz önünde bulundurularak Avrupa Konseyi Kültür Rotası kimliği kazandırılması için gerekli çalışmaların başlatılmasının, bölgedeki turizm talebinin artırılması açısından önemli bir kazanım olacağı düşünülmektedir.

25. Ordu Merkezde Kurvaziyer Gemilerinin Yanaşabileceği Liman Düzenlemelerini Yapma

Kurvaziyer turisti profilinin ağırlıklı olarak alım gücü yüksek, Avrupalı üçüncü yaş turistlerden oluştuğu göz önünde bulundurulduğunda, konfor ve lüks tüketim ön plana çıkmaktadır. Dolayısıyla kurvaziyer turistlerinden oluşan pazara hitap edebilme noktasında Ordu'da kurvaziyer gemilerinin yanaşabileceği liman, hedef pazara uygun olacak şekilde tasarlanmalıdır. Marina inşa edilmesi ve ziyaretçilerin ihtiyaçlarını karşılayabilecek fine-dining restoranlar, barlar gibi yiyecek-içecek işletmeleri, ziyaretçilerin alışveriş yapabilecekleri lüks tüketime yönelik ürünler üreten markaların mağazaları ve frenchise mağazaları başta olmak üzere marina içerisinde talebi karşılayabilecek nitelikte mağazaların yer alması gerekmektedir. Ordu Fidangör Caddesi farklı sektörlerden, birçok mağazanın yer aldığı ve yalnızca yaya trafiğine açık bir cadde olarak oldukça rağbet görmektedir. Kurvaziyer turizmi talebinin sürdürülebilirliğine paralel olarak farklı pazar bölümlerine hitap edebilecek markalara ilişkin mağazalar, bu caddede de alternatif olarak sunulabilir. Öte yandan, konaklama altyapısı olarak lüks tüketim talebine hitap edebilecek konaklama tesislerinin Ordu'ya getirilmesi de kurvaziyer turizmi açısından teşvik edilebilir.

26. Etkili Bir Turizm Yönetimi Oluşturma ve Tanıtımda Bütünleşik Yaklaşımı Benimseme

2018 yılında hazırlanan Türkiye Turizm Ana Planı'nda, ulusal tanıtım ve pazarlamada markalaşmayı sağlamanın yanı sıra destinasyon özelinde tanıtım ve pazarlama faaliyetlerini yürütecek yapıların oluşturulması amaçlanmıştır. Bu amaca yönelik olarak ortaya konan ulusal hedeflere uygun biçimde potansiyel ulusal turizm olanaklarını belirleyerek ulusal çapta tanıtım ve pazarlama etkinliklerini yerine getirmek için 2019 yılında Türkiye Turizm ve Geliştirme Ajansı (TGA) faaliyete geçmiştir. 2021 yılı itibarıyla da T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Tanıtma Genel Müdürlüğü ve Türkiye Turizm Tanıtım ve Geliştirme Ajansı (TGA) eş güdümünde, ulusal ve uluslararası alanda destinasyonların daha etkin tanıtımını destekleyecek İl Tanıtım ve Geliştirme Programı başlatılmış ve bu kapsamda iller bazında İl Tanıtım ve Geliştirme Kurulları (İTGK) oluşturulmuştur. Böylece kurulan İTGK'ların ulusal eylem planı çerçevesinde ortaya konan ilkeler ve yaklaşım doğrultusunda, ilin turizm tanıtım ve geliştirme etkinliklerini belirlemesi ve bunları koordine etmesi, bir anlamda il sınırlarını kapsayan Destinasyon Yönetim Örgütü olarak çalışması beklenmektedir.

Destinasyon Yönetim Örgütlerinin (DYÖ) temel fonksiyonu, destinasyonun özellikle tanıtım ve geliştirme politikalarını belirlemek ve bu politikaları yerel paydaşlarla koordine ederek yürütmektir. Valiliklerin ve özellikle Valilik altında İl Kültür ve Turizm Müdürlüklerinin öncülüğünde oluşturulan İTGK'ların, DYÖ'lerin uluslararası yapılanmasına uygun şekilde, geniş bir paydaş katılımıyla yönetilmesi gerekmektedir. Bu paydaşlar; destinasyondaki yerel yönetimler, turizm

işletmeleri (seyahat acenteleri, konaklama, gastronomi ve rekreasyon işletmeleri vb.) ticari birlikler, meslek odaları, Bölgesel Kalkınma Ajansı ve uluslararası projelerde rol alabilecek sivil toplum örgütleri, kongre ve bilimsel etkinliklerde rol alan üniversiteler, spor kulüpleri vb. gibi ilde farklı faaliyet alanlarında etkinlikler yürüten yapılar olabilmektedir.

Ordu İl Tanıtım ve Geliştirme Kurulu, tanıtımda DYÖ sorumluluğu ile hareket ederek Turizm Ana Planı'na uygun ve TGA tarafından ulusal hedeflere uyumlu biçimde ortaya konan *Ordu Turizm Tanıtım ve Geliştirme Yol Haritası*'ndaki başlıkları yerine getirme ve ilin etkili tanıtımını yapma görevini üstlenmektedir. İl bazında birçok kurum ve kuruluş, bir taraftan bağımsız biçimde kendi tanıtımlarını yaparken, diğer taraftan da ilin tanıtımına da önemli destek verebilmektedir. Bu noktada bir destinasyonun tanıtımında rol alan ulusal ve özellikle uluslararası ilişkilerde güçlü ağlara sahip paydaşların eş güdüm içinde hareket edebilmeleri önem arz etmektedir. Bu kapsamda Kurul; il tanıtımında rol alabilecek, ilde ticaret, eğitim, çevre, bilim, spor, sağlık, kültür ve sanat gibi farklı alanlarda etkinlik yürüten sivil toplum örgütlerinin, yerel yönetimin, akademinin, turizm işletmelerinin, il idari birimlerinin ve spor kulüpleri gibi kendi faaliyet alanında ulusal ve uluslararası temasları olan ve tanıtımda rol alabilen paydaşların tanıtım çabalarını bütünlük bir plan dâhilinde ele almalıdır. Kurul, her bir paydaşın il tanıtımında etkili rol alabileceği alanları belirlemeli, etki alanları içinde sorumluluklarını paylaşmalı ve bu sayede her bir paydaşın tanıtımdaki rollerinin belirlenen ortak hedef doğrultusunda şekillenmesini sağlayarak bütüncül bir politika benimsemelidir.

DYÖ sorumluluğunda hareket eden Kurul, ildeki turizm potansiyelini ve mevcut kaynakları düşünerek ortaya koyduğu markalaşma hedefi yolunda, destinasyonun tanıtım sloganı, imajı ve marka konumu hedefini farklı paydaşların eş güdümlü çabaları ile ortak hedefe yöneltmeli ve bu sayede daha hızlı ve etkili sonuç almayı sağlamalıdır.

İsmet İnönü Bulvarı No: 32
06100 Emek, Ankara

Esentepe Mahallesi Büyükdere Cad.
No: 127 Astoria AVM B Blok Kat: 4
34394 Şişli, İstanbul